

Αναπλαση της κοσμοταξινόμησης στο Μεταξουργείο μέσω της δημιουργίας μιας διαδραστικής καλλιτεχνικής εγκατάστασης

Αθήνα
2021

Unfold the city: Ανάπλαση της οδού Ιάσονος στο Μεταξουργείο μέσω της δημιουργίας μιας διαδραστικής καλλιτεχνικής εγκατάστασης.

Unfold the city: Redevelopment of Iasonos Street in Metaxourgeio through the creation of an interactive artistic installation.

Επιβλ. Καθηγητής | **Τυροβολά Στέλλα**
Φοιτητής | **Νικάκης Βασίλης** (Α.Μ.:17035)
Πτυχιακή | 2022

Εξεταστική επιτροπή
ΤΥΡΟΒΟΛΑ ΣΤΕΛΛΑ
ΡΩΜΟΥΔΗ ΕΛΕΝΗ
ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΤΥΡΟΒΟΛΑ

Δήλωση συγγραφέα πτυχιακής εργασίας

Ο κάτωθι υπογεγραμμένος **Νικάκης Βασίλης** του Στέργιου,
με αριθμό μητρώου **17035** φοιτητής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της
Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών & Πολιτισμού του Τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής,

δηλώνω υπεύθυνα ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής/διπλωματικής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Ο Δηλών

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστώ θερμά για την υποστήριξη και καθοδήγησή την επιβλέπουσα καθηγήτριά μου, **Τυροβολά Στέλλα** καθώς και όλους όσους με βοήθησαν για την ολοκλήρωση αυτής της εργασίας.

Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια μου και τους φίλους μου για τη στήριξη τους κατά το πέρας των σπουδών μου.

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	7
1. ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΧΩΡΟΣ	
1.1. Η σημασία του δημόσιου χώρου.....	11
1.2. Η αλληλεπίδραση του ανθρώπου με το φυσικό χώρο.....	15
2. ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	
2.1. Ορισμός εικαστικής εγκατάστασης.....	19
2.2. Ορισμός διαδραστικής εγκατάστασης.....	21
3. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	
3.1. Παράδειγμα α-City Thread.....	25
3.2. Παράδειγμα β-My heart beats like yours.....	27
3.3. Παράδειγμα γ-Obscure reality.....	29
3.4. Παράδειγμα δ-Types of spaces.....	31
4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	
4.1. Διάγραμμα ανάλυσης περιοχής.....	35
4.2. Διάγραμμα κυκλοφοριακών αρτηριών.....	37
4.3. Οδός Ιάσονος.....	39
4.3.1. Πολεοδομικά και αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά.....	39
4.3.2. Υπάρχουσα κατάσταση.....	41
4.3.3. Αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά των κτιρίων της οδού Ιάσονος.....	43
4.4 Κολάζ των κτιρίων της οδού Ιάσονος.....	45
4.4.1. Κολλάζ 1.....	45
4.4.2. Κολλάζ 2.....	47
4.4.3. Κολλάζ 3.....	49
4.4.4. Κολλάζ 4.....	51
4.5. Χρωματικές παλέτες.....	53
5. ΣΥΝΘΕΣΗ ΙΔΕΑΣ	
5.1. Κεντρική ιδέα.....	57
5.2. Σχεδιαστική μελέτη.....	58
5.3. Δομή της εγκατάστασης.....	59
5.4. Υλικότητες.....	61
6. ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ	
6.1. Σχέδια μελέτης.....	65
6.1.1. Κάτοψη πρότασης [κλ. 1:500].....	65
6.1.2. Κάτοψη 1 [κλ. 1:200].....	67
6.1.3. Κάτοψη 2 [κλ. 1:200].....	69
6.1.4. Κάτοψη 3 [κλ. 1:200].....	71
6.1.5. Κάτοψη 4 [κλ. 1:200].....	73
6.1.6. Όψεις 1 [κλ. 1:200].....	75
6.1.7. Όψεις 2 [κλ. 1:200].....	77
6.1.8. Όψεις 3 [κλ. 1:200].....	79
6.1.9. Όψεις 4 [κλ. 1:200].....	81

6.1.10. Τομές 1 [κλ. 1:50].....	83
6.1.11. Τομές 2 [κλ. 1:50].....	85
6.1.12. Τομές 3 [κλ. 1:50].....	87
6.1.13. Τομές 4 [κλ. 1:50].....	89
6.1.14. Κατασκευαστικές λεπτομέρειες.....	91
6.1.15. Υλικότητες δαπέδων.....	94
6.2. Διάγραμμα χρήσεων.....	95
6.3. Διάγραμμα κίνησης.....	97
6.4. Τρισδιάστατες απεικονίσεις.....	99
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	131
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ.....	133
ΠΗΓΕΣ ΕΙΚΟΝΩΝ.....	135

Περίληψη

Η συγκεκριμένη διπλωματική εργασία, πραγματεύεται την ανάπλαση της οδού Ιάσονος στο Μεταξουργείο με σκοπό την ανάδειξη του χαρακτήρα της και του αρχιτεκτονικού της πλούτου και τη μετατροπή της σε ένα ζωντανό κομμάτι της πόλης.

Στόχος είναι η δημιουργία, κατά μήκος της οδού, μιας καλλιτεχνικής διαδραστικής εγκατάστασης με τίτλο «Unfold the city», για την εξυπηρέτηση τόσο του κοινού, καθώς θα λειτουργεί σαν αστικός εξοπλισμός, όσο και των διάφορων δράσεων που θα μπορούν να πραγματοποιηθούν σε αυτή.

Αρχικά, η εργασία εξετάζει τη σημασία του δημόσιου χώρου και πώς ο άνθρωπος τον βιώνει και αλληλοεπιδρά με αυτόν. Στη συνέχεια διερευνάται η έννοια των εικαστικών και διαδραστικών εγκαταστάσεων καθώς και η εξέλιξή τους ανά τα χρόνια ενώ στη πορεία παραθέτονται τέσσερα παραδείγματα υπαίθριων εγκαταστάσεων στον αστικό ιστό ανά τον κόσμο. Ακολουθεί η ανάλυση της περιοχής του Μεταξουργείου και συγκεκριμένα του πεζοδρόμου της οδού Ιάσονος, δίνοντας έμφαση στα αρχιτεκτονικά και πολεοδομικά χαρακτηριστικά του καθώς και στην κατάσταση διατήρησής του. Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη τη παραπάνω έρευνα, παρουσιάζεται η σχεδιαστική μελέτη και ανάλυση της καλλιτεχνικής εγκατάστασης και απεικονίζεται η τελική της μορφή.

Λέξεις κλειδιά: ανάπλαση, πεζόδρομος, δημόσιος χώρος, Ιάσονος, Μεταξουργείο, εικαστική εγκατάσταση, διαδραστική εγκατάσταση.

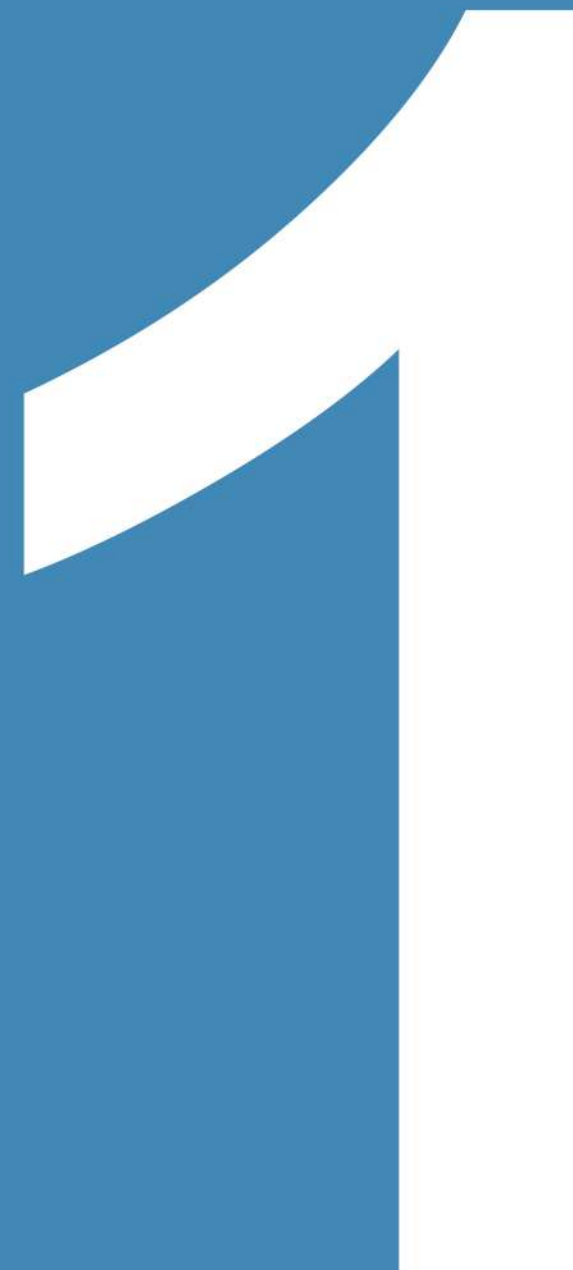
Abstract

The present dissertation deals with the regeneration of Iasonos Street in Metaxourgeio with the aim of highlighting its character and its architectural wealth and transforming it into a living part of the city.

The aim is to create, along the street, an artistic interactive installation entitled "Unfold the city", to serve both the public, as it will function as an urban equipment, and the various actions that can be carried out in it.

To begin with, this dissertation examines the importance of public space and how humans experience and interact with it. Furthermore, it examines the acceptance of artistic and interactive installations as well as their evolution over the years, while four examples of outdoor installations in the urban fabric around the world are listed below. Afterwards the area of Metaxourgeio and specifically of the pedestrian street of Iasonos is analyzed, emphasizing in its architectural and urban planning features as well as its state of preservation. Finally, taking into account the above research, the design study and analysis of the artistic installation is presented and its final form is depicted.

Keywords: regeneration, pedestrian street, public space, Iasonos Street, Metaxourgeio, artistic installation, interactive installation.

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ
ΧΩΡΟΣ

1.1. Η σημασία του δημόσιου χώρου

Ιστορικά ο δημόσιος χώρος έχει αποτελέσει χώρο έκφρασης, κυριαρχίας, χώρο εκδήλωσης της αντίδρασης, χώρο έκφρασης αιτημάτων και κινητοποιήσεων. Μέσα από αυτόν εκφράζεται το συλλογικό, αυτό το οποίο είναι προσβάσιμο για χρήση από όλες τις ομάδες οι οποίες ζουν μαζί ανεξάρτητα από οποιαδήποτε χαρακτηριστικά τους. Ο δημόσιος χώρος είναι φορέας των κοινωνικών δεδομένων της πόλης καθώς εκεί παράγεται και αναπαράγεται η κοινωνία μέσα από συνεχώς μεταβαλλόμενες σχέσεις και αυτή η συνύπαρξη πολλών διαφορετικών ομάδων δημιουργεί τις κατάλληλες συνθήκες για τη δημιουργία πολιτισμού.

Η αστικοποίηση και η παγκοσμιοποίηση έχουν προκαλέσει σημαντικούς χωρικούς μετασχηματισμούς στις πόλεις. Πλέον ο χωρικός σχεδιασμός έχει αποκτήσει μια πιο ανθρωποκεντρική θεώρηση. Ο χώρος παύει πια να ερμηνεύεται μέσα από μια αυστηρή προσέγγιση, αλλά δίνεται σημασία στη ποιοτική, ανθρώπινη και πολιτισμική εμπειρία της πόλης. Οι εμπειρίες και οι παρατηρήσεις των ίδιων των κατοίκων καθώς και οι κοινωνικές συγκρούσεις παρέχουν σημαντικές πληροφορίες οι οποίες συμβάλλουν στην αναβάθμιση του δημόσιου χώρου.

Park in Play από τους JAJA Architects.

3
Kungälvsparken, Στοκχόλμη, Σουηδία.

Σύμφωνα με ένα άρθρο που δημοσιεύτηκε από το Project for Public Spaces¹, ένας χώρος για να θεωρηθεί επιτυχημένος πρέπει να διαθέτει τα εξής χαρακτηριστικά:

- α) Προσβασιμότητα
- β) Άνεση και εικόνα
- γ) Χρήσεις και δραστηριότητες
- δ) Κοινωνικότητα

Προσβασιμότητα

Η προσβασιμότητα ενός μέρους κρίνεται από τις συνδέσεις του με το περιβάλλοντα χώρο, τόσο τον τεχνητό όσο και το φυσικό. Η επιτυχής διαμόρφωση ενός χώρου χαρακτηρίζεται από την εύκολη πρόσβαση και διάσχιση του και την ορατότητα του τόσο από κοντινή, όσο και από μακρινή απόσταση. Τα άκρα ενός χώρου είναι επίσης σημαντικά. Για παράδειγμα, ένας δρόμος κατά μήκος μιας σειράς καταστημάτων είναι πιο ενδιαφέρων και ασφαλέστερος από έναν δρόμο κατά μήκος ενός άδειου τοίχου ή σε ένα έρημο μέρος. Οι προσβάσιμοι χώροι επιτρέπουν εύκολα τη στάθμευση και είναι ιδανικοί για τη δημόσια συγκοινωνία.

Άνεση και εικόνα

Ένας χώρος είναι σημαντικό να είναι άνετος και να έχει καλή εικόνα. Η άνεση περιλαμβάνει την ασφάλεια, την καθαριότητα και τη διαθεσιμότητα θέσεων για να κάθονται οι επισκέπτες.

Χρήσεις και δραστηριότητες

Ένας δημόσιος χώρος αφορά έναν ζωντανό οργανισμό και η ύπαρξη δραστηριοτήτων σε αυτόν αποτελεί βασικό δομικό στοιχείο του. Το “να έχεις να κάνεις κάτι” δίνει στους ανθρώπους έναν λόγο να επισκεφτούν ένα μέρος και να επιστρέψουν σε αυτό.

Κοινωνικότητα

Όταν οι άνθρωποι βλέπουν φίλους, συναντιούνται, χαιρετούν τους γείτονές τους και αισθάνονται άνετα να αλληλοεπιδρούν με αγνώστους, τείνει να δημιουργείται ένα ισχυρότερο δέσιμο μεταξύ των ανθρώπων και της κοινότητάς τους ή με τον τόπο που καλλιεργεί αυτούς τους τύπους κοινωνικών δραστηριοτήτων².

1. Ο PPS είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός με έδρα τη Νέα Υόρκη, με σκοπό τη δημιουργία και τη διατήρηση δημόσιων χώρων. Το άρθρο που δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα του PPS αναφέρει, έπειτα από την αξιολόγηση χιλιάδων δημόσιων χώρων σε όλο το κόσμο, τους παράγοντες που κάνουν ένα μέρος επιτυχημένο. Επιπλέον η PPS δημιούργησε ένα διάγραμμα το οποίο θα μπορεί κάποιος να συμβουλευτεί ώστε να κρίνει αν ένα μέρος είναι καλό ή κακό.

2. Project for Public Spaces, 2020.

5
Pioneer Courthouse Square, Πόρτλαντ, Ορεγκόν, ΗΠΑ.

4
Jackson Square, Νέα Ορλεάνη, Λοζιάνη, Λουιζιάνα.

6
Κήποι του Λουξεμβούργου, Παρίσι, Γαλλία.

1.2. Η αλληλεπίδραση του ανθρώπου με το φυσικό χώρο

Η επαφή του ανθρώπου με το χώρο είναι μια βιωματική εμπειρία στην οποία συμμετέχουν όλες οι αισθήσεις του. Καθώς κάποιος εισέρχεται σε έναν χώρο, οι αισθήσεις του διεγείρονται από το περιβάλλον, έτσι όπως αυτό είναι διαμορφωμένο. Ο άνθρωπος δεν βλέπει μόνο το χώρο αλλά τον αντιλαμβάνεται και τον βιώνει επικαλούμενος συγχρόνως την αφή, την οσμή και την ακοή του³.

Ο ήχος αποτελεί από τα σημαντικότερα κομμάτια στην αντίληψη ενός χώρου. Μέσω αυτού επηρεάζεται ο τρόπος που βλέπουμε και βιώνουμε τον χώρο. Είτε πρόκειται για το θρόισμα των φύλλων, είτε για τον ήχο ενός αυτοκινήτου ή ακόμα και την σιωπή, η παρουσία ή η απουσία του ήχου αποδίδουν στον χώρο την ποιότητά του. Ο ήχος λοιπόν σχετίζεται άμεσα όχι μόνο με τους εξωτερικούς παράγοντες, αλλά και με τον ίδιο το χώρο, τις αναλογίες και τα υλικά του, ακόμα και τη χρήση του αλλάζοντας τον τρόπο που βιώνουμε τον χώρο.

Η αφή είναι η αίσθηση με την μεγαλύτερη αμεσότητα στη βιωματική εμπειρία του χώρου. Το άγγιγμα ενός υλικού επηρεάζει το σώμα μας με πολλούς τρόπους. Η διαφορετικότητα των υφών προκαλεί τόσο πρακτικά, όσο και ενστικτωδώς, σωματικές, ψυχικές ή πνευματικές μεταβολές.

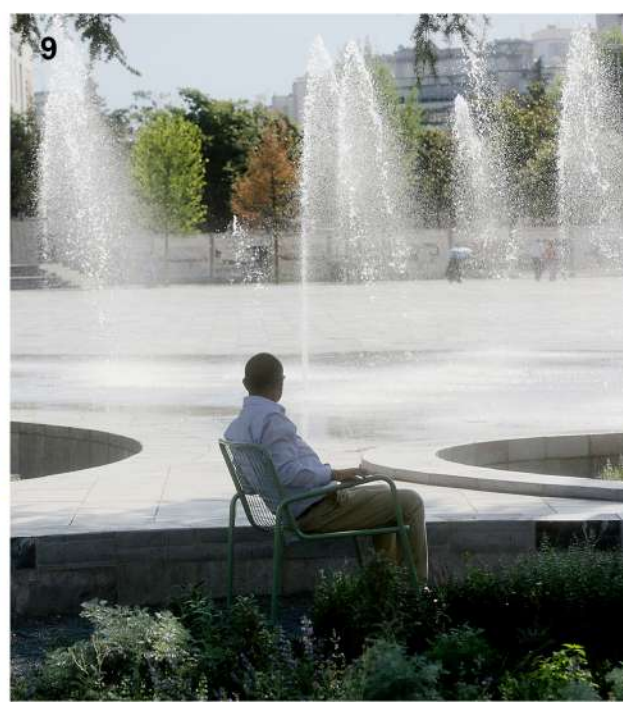
Η μυρωδιά είναι η ισχυρότερη μνήμη του ανθρώπου, αλλά και η ισχυρότερη μνήμη του χώρου. Είναι ικανή να εντυπωθεί για πάντα στον ανθρώπινο νου, και να διαμορφώσει μια νέα εντύπωση του ανθρώπου για το χώρο. Αποτελεί μέρος του χώρου και αναπόσπαστο κομμάτι κάθε υλικού.

Η οπτική μας για ένα χώρο μεταβάλλεται από την απόσταση που έχουμε από αυτόν με αποτέλεσμα να εστιάζουμε σε διαφορετικά επίπεδα και προοπτικές κάθε φορά και να αλλάζει η εντύπωση που έχουμε για την κλίμακά του. Η σύγκριση ενός αντικειμένου με ένα βασικό μέτρο ορίζει τη κατανόηση αυτής της κλίμακας. Σε οποιαδήποτε περίπτωση μιας συνολικής βιωματικής εμπειρίας το ρόλο του μέτρου συχνά, αβίαστα και ασυνήθιστα, παίρνει το ίδιο το σώμα μας.

Μέσω της κίνησης το σώμα παύει να βιώνει το χώρο παθητικά, συμμετέχοντας ενεργά σε αυτόν και αναδεικνύοντας την κρυμμένη υπόστασή του. Η κίνηση αποτελεί την συνέχεια της όρασης και είναι μια αντανάκλαστική ενέργεια που βρίσκεται στην περιοχή της συνείδησής μας.

Τα ερεθίσματα που λαμβάνουμε από τον εξωτερικό κόσμο εντυπώνονται στη θύμηση μας και επιτρέπουν στον τελευταίο να παίζει σημαίνοντα ρόλο στην εκ νέου διαμόρφωση της αντίληψης με το χώρο γύρω μας. Δημιουργείται μια αμφίδρομη σχέση στην οποία ο χρήστης δανείζει τα συναισθήματά του και τη σχέση του με το χώρο και ο χώρος αντίστοιχα του απελευθερώνει τη σκέψη και την αντίληψή του.

3. Ραβάνη, 2014, σελ. 30-38.

ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΕΣ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

The Weather Project, εγκατάσταση του Olafur Eliason στο Turbine Hall στο Λονδίνο.

Seven Magic Mountains, εικαστική εγκατάσταση του Ugo Rondinone στο Λας Βέγκας, Νεβάδα.

2.1. Ορισμός εικαστικής εγκατάστασης

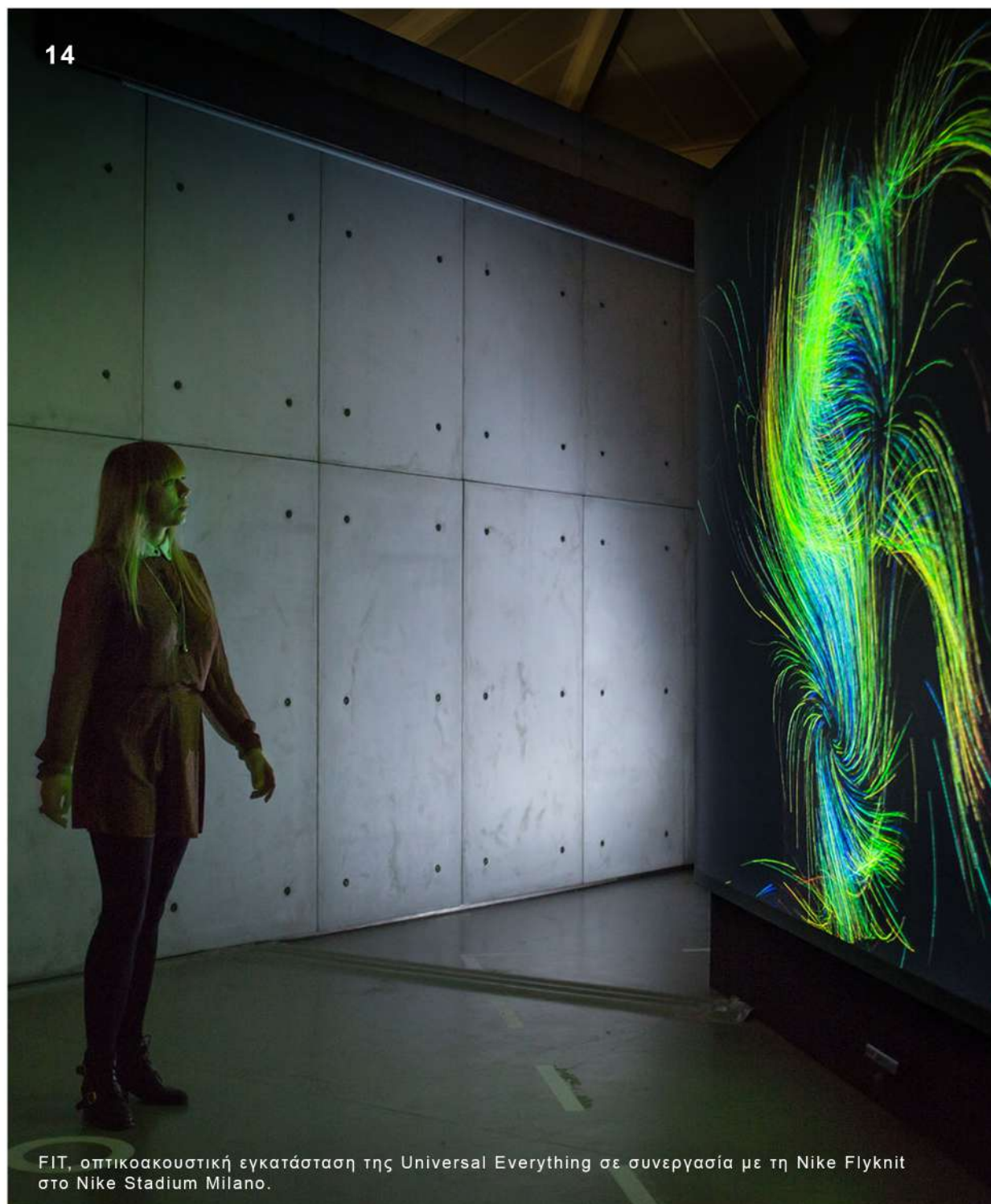
Η πρώτη εμφάνιση του όρου της εγκατάστασης έγινε πρώτη φορά το 1988, από το λεξικό τέχνης Oxford dictionary of Art. Σύμφωνα με αυτό "ο όρος εγκατάσταση άρχισε να χρησιμοποιείται τη δεκαετία του 1970 για την περιγραφή μιας καλλιτεχνικής συναρμολόγησης ή ενός περιβάλλοντος που κατασκευάζεται στο χώρο μιας γκαλερί για μια συγκεκριμένη έκθεση".

Οι καλλιτεχνικές εγκαταστάσεις εμφανίστηκαν από το 1960 περίπου και μετά. Πρόκειται για ένα είδος τέχνης στο οποίο μπορούν να χρησιμοποιηθούν από απλά, καθημερινά, φυσικά υλικά μέχρι διάφορα τεχνολογικά μέσα όπως βίντεο, ήχος, εικονική πραγματικότητα και το διαδίκτυο. Οι καλλιτεχνικές εγκαταστάσεις μπορούν να τοποθετηθούν είτε σε εκθεσιακούς χώρους, όπως μουσεία και γκαλερί, είτε σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους. Το έργο το οποίο είναι τοποθετημένο ή περιβάλλει ένα χώρο, τα φυσικά χαρακτηριστικά του οποίου παίζουν κυρίαρχο ρόλο στις αποφάσεις που θα πάρει ο καλλιτέχνης για να δημιουργήσει την επιθυμητή ατμόσφαιρα σε αυτόν, προσκαλεί τον επισκέπτη να συμμετέχει βιωματικά σε αυτό και να αλληλοεπιδρά μαζί του και με το χώρο.

Ο Ρώσος καλλιτέχνης Илга Кабаков⁴ έχει αναφέρει: "Κάποιος είναι ταυτόχρονα και «θύμα» και θεατής, ο οποίος από τη μία ερευνά και αξιολογεί την εγκατάσταση, και από την άλλη ακολουθεί τις συνδέσεις και τις αναμνήσεις που του δημιουργούνται και παρασύρεται από την έντονη ατμόσφαιρα της απόλυτης ψευδαίσθησης"⁵.

Με το πέρασμα των χρόνων οι εγκαταστάσεις εξελίχθηκαν σε μια μορφή τέχνης που δεν καθορίζεται μόνο από τα υλικά αλλά από τα μηνύματα που μεταφέρει, καθώς πολλοί είναι οι καλλιτέχνες οι οποίοι μέσω των έργων τους επιθυμούν να ευαισθητοποιήσουν το κοινό για διάφορα θέματα όπως είναι το περιβάλλον ή για θέματα πολιτικής ιστορίας.

4. Ρώσος-Αμερικάνος εννοιολόγος καλλιτέχνης.
5. Κόλλια, 2009, σελ.16

14

FIT, οπτικοακουστική εγκατάσταση της Universal Everything σε συνεργασία με τη Nike Flyknit στο Nike Stadium Milano.

15

City Cocoon, εγκατάσταση του Florentijn Hofman στο μουσείο Stedelijk στο Schiedam, Ολλανδία.

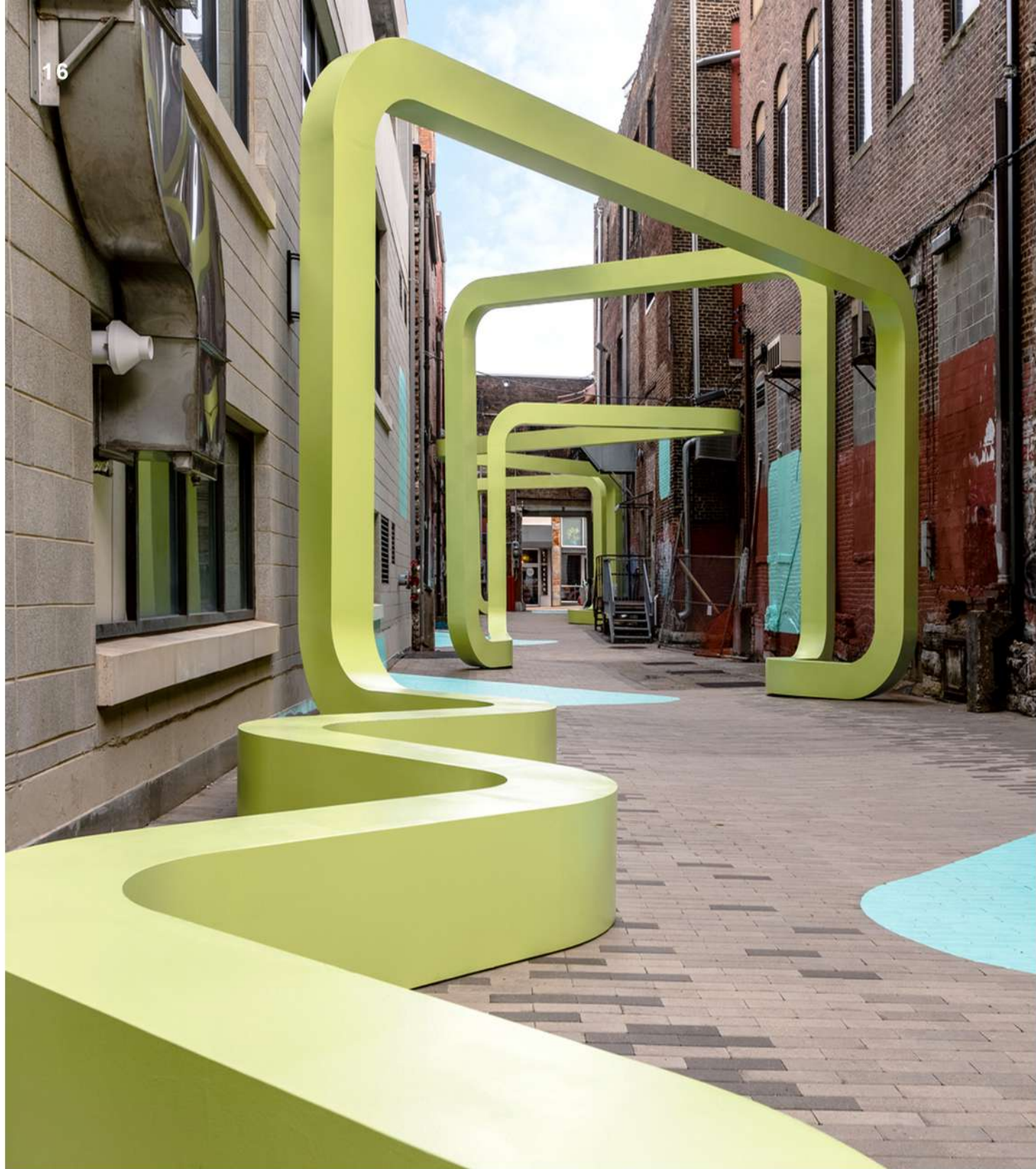
2.2. Ορισμός διαδραστικής εγκατάστασης

Οι διαδραστικές εγκαταστάσεις αποτελούν μια υποκατηγορία των εικαστικών εγκαταστάσεων. Αν και μερικά από τα πρώτα παραδείγματα διαδραστικής τέχνης χρονολογούνται από τη δεκαετία του 1920, η επίσημη εμφάνισή της έγινε κυρίως από το 1990 και μετά, όταν οι καλλιτέχνες ενδιαφέρονταν να ενσωματώσουν τη συμμετοχή του κοινού σαν μέρος της εγκατάστασης. Σε αντίθεση με τις παραδοσιακές μορφές τέχνης, όπου ο θεατής μπορεί να αλληλοεπιδράσει με το έργο μόνο διανοητικά, μέσω της διαδραστικότητας ενισχύεται η συμμετοχή του παραλήπτη με το καλλιτεχνικό έργο και η σχέση που αναπτύσσει με αυτό. Το κοινό δηλαδή, μπορεί να ενεργεί στο έργο τέχνης και το έργο να ανταποκρίνεται στη δραστηριότητα του ή και αντίστροφα.

Σήμερα λόγω της τεχνολογικής ανάπτυξης οι καλλιτέχνες έχουν τη δυνατότητα να ξεφύγουν από τα μέχρι τώρα γνωστά όρια και να εξερευνήσουν νέους τομείς. Οι διαδραστικές εγκαταστάσεις χρησιμοποιούν σαν μέσο το βίντεο, τον ήχο, την γλυπτική, τον κινηματογράφο αλλά και οποιαδήποτε άλλο τεχνολογικό μέσο. Τα τελευταία χρόνια, όπου το κοινό έχει ολοένα και περισσότερη επαφή με τη τεχνολογία και τη τεχνογνωσία, αυτό το είδος τέχνης αναπτύσσεται και εξελίσσεται με ταχύτερο τρόπο με αποτέλεσμα τη δημιουργία μεγάλων αστικών εγκαταστάσεων ή έργων που χρησιμοποιούν ως μέσο την εικονική πραγματικότητα η οποία τα οδηγεί στη μεγαλύτερη διαδραστική μορφή τέχνης.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

3.1 City Thread

Αρχιτέκτονες: SPORTS
 Περιοχή: Τσαττανούγκα, Τενεσί, ΗΠΑ
 Χρονιά: 2018

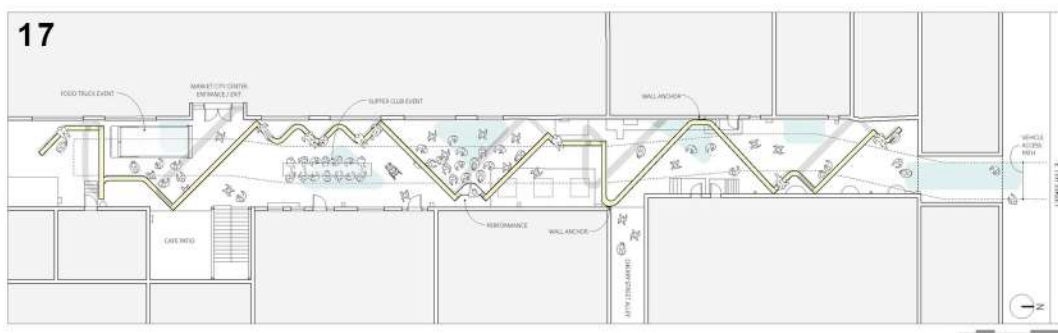
6. Διαγωνισμός που διοργανώθηκε από το μη κερδοσκοπικό οργανισμό River City Company με σκοπό την αναβάθμιση και ανάδειξη του 7th Street στη Τσαττανούγκα, ΗΠΑ.
 7. Αρχιτεκτονικό γραφείο στο Σύρακιους, Νέα Υόρκη, ΗΠΑ.

Το City Thread είναι ο νικητής του διεθνούς διαγωνισμού σχεδιασμού Passageways 2.0⁶, που σκοπό είχε να μετατρέψει ένα παλαιό, αχρησιμοποίητο και παραμελημένο σοκάκι 6.200 στρεμμάτων, στην 7th Street στο κέντρο της Τσαττανούγκα σε έναν ζωντανό δημόσιο χώρο. Το έργο αναπτύχθηκε από την River City Company, έναν μη κερδοσκοπικό οργανισμό οικονομικής ανάπτυξης, στο πλαίσιο της επένδυσής τους για την ανάπτυξη του κέντρου της Τσαττανούγκα και σχεδιάστηκε και κατασκευάστηκε από την SPORTS⁷.

Το έργο πρόκειται για ένα συνεχή, γραμμικό, χαλύβδινο σωλήνα, 152 μ. σε μήκος και βαμμένες επιφάνειες. Συνδέει φυσικά τους επισκέπτες και τους τοπικούς ενοικιαστές με μία κίνηση, ενώ υποστηρίζει επίσης πολλές δυνατότητες και δραστηριότητες. Επιπλέον, η γραμμική δομή του και η ιδιαίτερη μορφολογία του (ζιγκ-ζαγκ) χωρίζουν το χώρο σε μικρότερους επιμέρους χώρους.

Λόγω της γεωμετρίας και της σχέσης του με τα γειτονικά κτίρια και τα σημεία πρόσβασης για τους πεζούς και στις δύο πλευρές από το σοκάκι, το έργο διαθέτει πολλές πιθανές «λειτουργίες», όπως καθιστικό, μίνι-σκηνές και προβολές ταινιών, φεστιβάλ, κτλ. Ο σχεδιασμός έχει σκοπό να επιτρέψει τόσο στους χρήστες και τους ενοικιαστές όσο και στους διοργανωτές των δραστηριοτήτων να ερμηνεύσουν το έργο και να ανακαλύψουν διαφορετικούς τρόπους για να χρησιμοποιήσουν το σοκάκι. Με αυτόν τον τρόπο, το έργο μπορεί να χρησιμοποιηθεί από ένα ευρύ φάσμα επισκεπτών κατά τη διάρκεια των ετών, διατηρώντας αυτό το σοκάκι-δρομάκι ως έναν ζωντανό χώρο καθώς οι ανάγκες της κοινότητας και των ενοικιαστών αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου.

Αυτό το μεγάλο σοκάκι ήταν ένας σκοτεινός, αχρησιμοποίητος και απομονωμένος χώρος στο κέντρο της πόλης. Το City Thread σκοπεύει να δημιουργήσει έναν οπτικά και κοινωνικά ζωντανό χώρο που εξυπηρετεί την κοινότητα του κέντρου και παρέχει μια ανανεωμένη αστική εμπειρία. Το έργο διερευνά δυνατότητες μικρής κλίμακας, μικρού προϋπολογισμού, αστικών παρεμβάσεων όταν αυτές σχεδιάζονται σύμφωνα με την ανατροφοδότηση της κοινότητας, την επινοητικότητα και τις σχεδιαστικές χειρονομίες υψηλής οικονομίας.

3.2 My heart beats like yours

Αρχιτέκτονες: Estudio Guto Requena
Περιοχή: Σάο Πάολο, Βραζιλία
Χρονιά: 2018

Το έργο “Η καρδιά μου χτυπά σαν τη δική σου” αποτελεί ένα αφιέρωμα στην LGBT+ κοινότητα της Βραζιλίας. Η εγκατάσταση αυτή αποτελεί ένα υβρίδιο μεταξύ δημόσιου αστικού επίπλου και γλυπτικής το οποίο βρίσκεται στην πλατεία Praça da República του Σάο Πάολο, όπου πραγματοποιήθηκε η πρώτη συνάντηση της LGBT+ ακτιβιστικής κοινότητας (1978) και όπου το στοιχείο της κοινωνικής ανισότητας και διαφορετικότητας είναι έντονο τόσο στους περαστικούς που περνάνε καθημερινά από εκεί όσο και στο πλήθος των αστέγων που συγκεντρώνονται στην περιοχή.

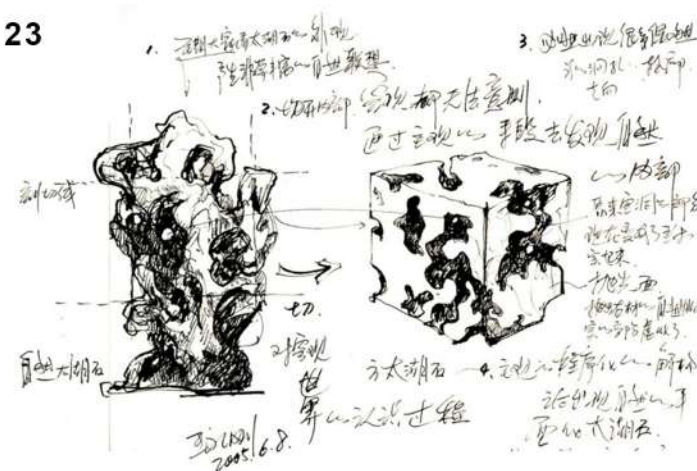
Η εγκατάσταση έχει μήκος 16 μέτρα και αποτελείται από μεταλλικούς κυλίνδρους που χρησιμοποιούνται συνήθως για υπόγεια έργα, οι οποίοι σχηματίζουν όλοι μαζί μια δομή που μοιάζει με ένα τεράστιο βέλος το οποίο διαλύεται στο έδαφος. Οι κύλινδροι διαθέτουν φωτισμό και ηχεία τα οποία μεταδίδουν ηχητικές δηλώσεις που έγιναν από LGBT+ ακτιβιστές για τις εμπειρίες τους και τον ήχο των καρδιακών τους παλμών που καταγράφηκαν καθώς έγιναν αυτές οι δηλώσεις. Μερικοί από τους σωλήνες έχουν τα χρώματα της LGBT+ σημαίας και αναπτύσσονται κατά μήκος του εδάφους χρησιμεύοντας ως κάθισμα. Η εγκατάσταση έχει σκοπό να προωθήσει το ρόλο των δημόσιων έργων ως μέσο για την κοινωνική ευαισθητοποίηση του κοινού. Στη τοποθεσία όπου βρίσκεται η εγκατάσταση υπάρχει μια πινακίδα που καλεί τους περαστικούς να στείλουν τις δικές τους ιστορίες μέσω φωνητικού μηνύματος και μερικές από αυτές θα επιλεγούν για να ενσωματωθούν στο έργο.

3.3 Obscure Reality

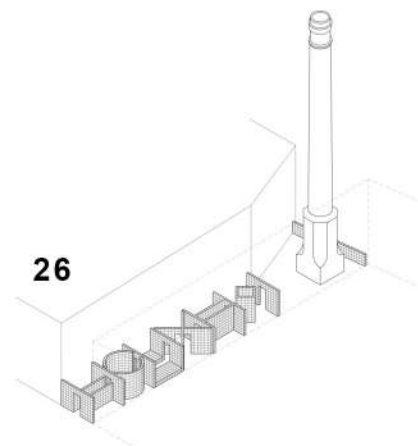
Αρχιτέκτονες: Idea Latitude
Public Art Institute
Περιοχή: Πεκίνο, Κίνα
Χρονιά: 2018

Το έργο Obscure Reality δημιουργήθηκε τον Ιούλιο του 2018 στην πλατεία Tiananmen Square στο Πεκίνο. Πρόκειται για μια εγκατάσταση η οποία παραπέμπει στην εικόνα σύννεφων τα οποία "αιωρούνται" πάνω από τη πλατεία και ακολουθούν τις μεταβαλλόμενες επιφάνειές της. Το Obscure Reality είναι εμπνευσμένο από τη πέτρα Taihu (πορώδης πέτρα), ένα είδος ασβεστόλιθου που παράγεται στους πρόποδες του βουνού Dongting, κοντά στη λίμνη Ταϊ στη Κίνα. Αυτές οι πέτρες είναι πολύ δημοφιλείς στην κηπουρική. Στόχος της εγκατάστασης είναι να εμπλέξει τη παραδοσιακή κινέζικη αισθητική στη σύγχρονη πρακτική, να ενσωματώσει περιβαλλοντικά στοιχεία και να επιτύχει ανιδιοτέλεια. Το κοινό μπορεί επίσης να αλληλοεπιδράσει με την εγκατάσταση. Οι έντονες παραλλαγές στη μορφή της ωθούν τους επισκέπτες να κινηθούν γύρω από αυτή, να μπου, να ανέβουν, να καθίσουν και να παίξουν με αυτή.

8. Ετήσιο Φεστιβάλ που ασχολείται με το αστικό περιβάλλον και τη πόλη, στο οποίο διάφοροι αρχιτέκτονες, σχεδιαστές και καλλιτέχνες μέσω ομιλιών, εκθέσεων και αστικών εγκαταστάσεων δημιουργούν ένα διάλογο μεταξύ της πόλης, της κληρονομιάς και της σύγχρονης αρχιτεκτονικής.

26

27

28

3.4 Types of Spaces

Αρχιτέκτονες: PALMA + HANGAR
 Περιοχή: Λα Ριόχα, Ισπανία
 Χρονιά: 2021

Το έργο Types of Spaces πρόκειται για μια εφήμερη εγκατάσταση η οποία βρίσκεται στο πέρασμα του παλιού Καπνεργοστάσιου της La Rioja την Ισπανία και δημιουργήθηκε στα πλαίσια του Concéntrico®, του διεθνές φεστιβάλ αρχιτεκτονικής και σχεδιασμού του Logroño.

Το έργο πρόκειται για μια σειρά τετράγωνων δωματίων 3,6x3,6 μ. που είναι ανοιχτά προς τον ουρανό και σχηματίζουν ένα σύστημα χώρων και διαδρόμων που θυμίζουν κατοικία. Τα δωμάτια είναι κατασκευασμένα από θερμομονωτικά πήλινα τούβλα 30x30 εκ., ενώ το δάπεδο είναι καλυμμένο με σπασμένα τούβλα που δίνουν συνέχεια στην υλικότητα του χώρου και επιβραδύνουν τη διέλευση όσων περνούν, προσφέροντάς τους μια ιδιαίτερη εμπειρία μακριά από τη φασαρία της πόλης.

Η «οικιακή» κλίμακα του έργου έρχεται σε αντίθεση με τη κλίμακα του δημόσιου χώρου της πόλης, μετατρέποντας τον επισκέπτη σε κάτοικο, επιτρέποντας τη βαθύτερη αλληλεπίδρασή του με το έργο και χαρίζοντας του μια απροσδόκητη ατμοσφαιρική εμπειρία.

4

ΑΝΑΛΥΣΗ
ΠΕΡΙΟΧΗΣ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΕΤΑΞΟΥΡΤΕΙΟΥ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΡΔΑΜΥΝΑΚΗ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΙΩΑΝΝΗ ΔΟΥΡΟΠ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΟΤΩΝΑ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΥΔΗ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΠ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ
- ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ
 - ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΣΤΙΑΣΗΣ
 - ΘΕΑΤΡΑ
 - ΜΟΥΣΕΙΑ
 - ΓΚΑΛΕΡΙ

ΧΑΡΤΗΣ ΜΕΤΑΞΟΥΡΓΕΙΟΥ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΑΡΤΗΡΙΩΝ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- ΟΔΙΚΕΣ ΑΡΤΗΡΙΕΣ
- ΟΔΙΚΕΣ ΑΡΤΗΡΙΕΣ
- ΔΡΟΜΟΙ ΗΠΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ
- ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ
- ΙΑΣΟΝΟΣ

Λεπτομέρεια της οδού Ιάσωνος.

Διατηρητέα νεοκλασική κατοικία προς πώληση.

4.3. Οδός Ιάσωνος

4.3.1 Πολεοδομικά και αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά

Η οδός Ιάσωνος αποτελεί πεζόδρομο του Μεταξουργείου, ο οποίος ξεκινάει από τη λεωφόρο Αχιλλέως και καταλήγει στην οδό Αγησιλάου, ενώ ενδιάμεσα διακόπτεται από δρόμους χαμηλής κυκλοφορίας. Σε αυτόν υπάρχουν πολλά νεοκλασικά κτίρια του 20 ου αιώνα καθώς και ορισμένα κτίρια μεσοπολεμικής και μεταπολεμικής αρχιτεκτονικής. Ακόμα, υπάρχουν ελάχιστα δείγματα νεότερης και σύγχρονης αρχιτεκτονικής, με επιρροές από τη δεκαετία του '70 έως και του '00, όπως η Breeder gallery που σχεδιάστηκε από τον αρχιτέκτονα Άρη Ζαμπίκο το 2008.

Από τα τέλη της δεκαετίας του '80 και μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '90, 30 συνολικά κτίρια της οδού Ιάσωνος χαρακτηρίζονται διατηρητέα από το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΥΠΕΧΩΔΕ).

Τη δεκαετία του '90 η οδός πεζοδρομείται διαμορφώνοντας της σημερινή της εικόνα. Πριν τη πεζοδρόμηση της οδού Ιάσωνος λειτουργούσαν σε αυτή μόνο δύο οίκοι ανοχής, ενώ έπειτα η λειτουργία τους πολλαπλασιάστηκε με πολλούς από αυτούς να συστεγάζονται παράνομα στα διατηρητέα κτίρια⁹.

9. Ζόμπολα, 2014-15, σελ. 46.

Λεπτομέρεια από νεοκλασική κατοικία.

Λεπτομέρεια της οδού Ιάσονος.

Γραffiti πάνω σε πρόσοψη εγκαταλελειμμένου νεοκλασικού.

Διατηρητέα, εγκαταλελειμμένη νεοκλασική κατοικία.

Πολυκατοικία του '70 στη γωνία των οδών Ιάσονος και Λεωνίδου.

4.3.2. Υπάρχουσα κατάσταση

Η οδός Ιάσονος αποτελείται κυρίως από νεοκλασικά κτίρια χαμηλού ύψους, ισόγεια και μονώροφα, τα οποία ξεπερνούν τα είκοσι σε αριθμό. Από αυτά τα περισσότερα είναι σε κακή κατάσταση, με ορισμένα να διατηρούν μόνο τις προσόψεις τους καθώς το εσωτερικό τους έχει καταρρεύσει, ενώ άλλα έχουν υποστεί σημαντικές αλλοιώσεις στα χαρακτηριστικά των προσόψεών τους (graffiti, αφίσες κτλ). Όσα από τα νεοκλασικά βρίσκονται σε καλύτερη κατάσταση ή δεν έχουν υποστεί μεγάλες φθορές, έχουν μετατραπεί σε οίκους ανοχής.

Ανάμεσά στα νεοκλασικά παρεμβάλλονται πολυώροφες πολυκατοικίες του '50 και του '70, ωστόσο οι περισσότερες από αυτές, μαζί με εγκαταλελειμμένες πρώην βιοτεχνίες βρίσκονται είτε κοντά στη λεωφόρο Αχιλλέως, είτε στις γωνίες που δημιουργεί η Ιάσονος με τους κάθετους σε αυτήν δρόμους. Οι πολυκατοικίες που υπάρχουν εκεί χρησιμοποιούνται κυρίως για οικιστικούς λόγους, ενώ σε ορισμένες εξ αυτών στεγάζονται γραφεία επιχειρήσεων. Κοντά στη λεωφόρο Αχιλλέως βρίσκεται και η Breeder gallery, σε ένα ανακατασκευασμένο βιομηχανικό κτίριο του 1970, καθώς και το ξενοδοχείο Iasonos Suites Athens. Στις γωνίες της Ιάσονος βρίσκονται μικρά συνοικιακά καφενεία, χώροι εστίασης, χώροι στοιχημάτων καθώς και άλλα μικρά καταστήματα ορισμένα από τα οποία αφορούν το κινέζικο εμπόριο. Εκτός αυτών στην περιοχή υπάρχουν και αρκετοί κενοί χώροι.

Μέσα στα χρόνια έχουν πραγματοποιηθεί προσπάθειες με σκοπό τη βελτίωση της οδού Ιάσονος, όπως η δράση της ΜΚΟ ΚΜ Πρότυπη Γειτονιά το 2013, η οποία καθάρισε τον πεζόδρομο, αναβάθμισε τον ηλεκτροφωτισμό του με λαμπτήρες LED και έβαψε τις προσόψεις των διατηρητέων κτιρίων. Τέλος σηματοδότησε τα διατηρητέα νεοκλασικά κτίρια της περιοχής με επιγραφές που αναφέρουν την αρχιτεκτονική και ιστορική τους αξία, αλλά και με χάρτη για την ακριβή τους τοποθεσία επί της οδού.

Η εικόνα που παρουσιάζει η περιοχή σήμερα είναι αυτή της εγκατάλειψης λόγω των μισογκρεμισμένων κτιρίων, των κατεστραμμένων προσόψεων, της μυρωδιάς των ακαθαρσιών, των έντονων βλεμμάτων προς τους αγνώστους που διασχίζουν την οδό καθώς και της εικόνας των χρηστών ναρκωτικών ουσιών

¹⁰

4.3.3. Αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά των κτιρίων της οδού Ιάσονος.

Η αρχιτεκτονική των νεοκλασικών κτιρίων της Ιάσονος εκφράζεται με πιο λαϊκή μορφή. Βασικό χαρακτηριστικό της λαϊκίζουσας, μεν, νεοκλασικής, δε, αρχιτεκτονικής αυτής είναι η χρήση ευτελέστερων υλικών και η απλοποίηση των στοιχείων. Το μάρμαρο αντικαθίσταται από πηλό στα λίγα και απλοποιημένα διακοσμητικά στοιχεία των προσώπων, όπως τα κολωνάκια των στηθαίων. Στις περισσότερες κατοικίες η είσοδος είναι τοποθετημένη κεντρικά και πάνω από αυτή υπάρχει ένα μικρό μπαλκόνι. Η πρόσοψη αναπτύσσεται συμμετρικά και διαιρείται σε τρία τμήματα, ενώ λείπει η προεξοχή του μεσαίου τμήματος της εισόδου. Ωστόσο, διατηρείται η ρυθμική επαναληπτικότητα των ανοιγμάτων και ο τριμερής οριζόντιος διαχωρισμός του κτιρίου σε βάση, κορμό και στέψη. Σε πολλά νεοκλασικά η είσοδος γίνεται έκκεντρα του κτιρίου, ενώ τα περισσότερα διαθέτουν δύο εισόδους με αποτέλεσμα η όψη να διαφοροποιείται ελαφρώς. Η κάτωψη φαίνεται να ήταν σχήματος «Τ», με πλάγια ή κεντρική είσοδο και εσωτερική αυλή. Τέλος τα κτίρια έχουν κεραμοσκεπή, η οποία στέφεται από πηλίνα ανθεμωτά ακροέραμα.

Όσον αφορά τις μεταπολεμικές πολυκατοικίες της Ιάσονος, όσες από αυτές είναι κατασκευασμένες το '50 φαίνεται να διαθέτουν ρετιρέ στον τελευταίο όροφο και σε όσες ανηγέρθησαν το '70 προστέθηκαν εξώστες σε όλο το μήκος της όψης και συμμετρικά ανοίγματα. Τα κτίρια των εγκαταλελειμμένων βιοτεχνιών διαθέτουν από δύο μέχρι τέσσερις ορόφους, με καθαρή πρόσοψη, χωρίς διακοσμητικά στοιχεία και επάλληλα όμοια παράθυρα συμμετρικά τοποθετημένα¹¹.

11. Ζόμπολα, 2014-15, σελ. 47-51.

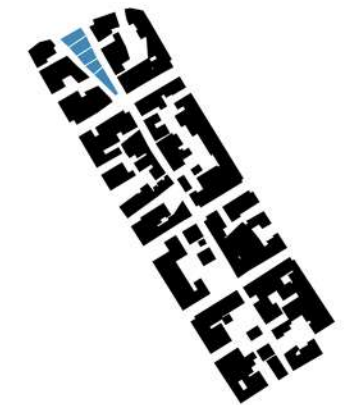
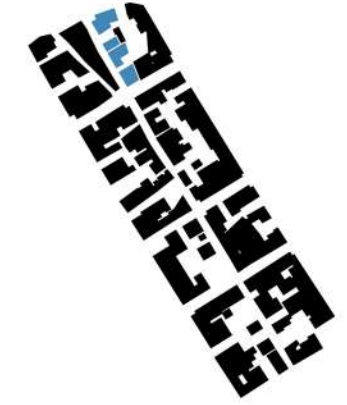
Λεπτομέρεια από νεοκλασικό.

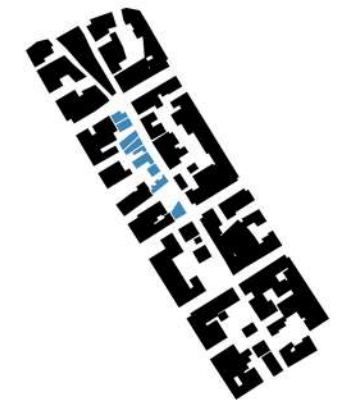
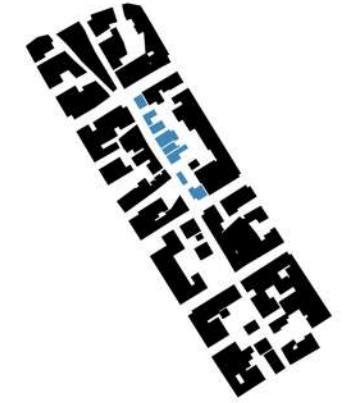

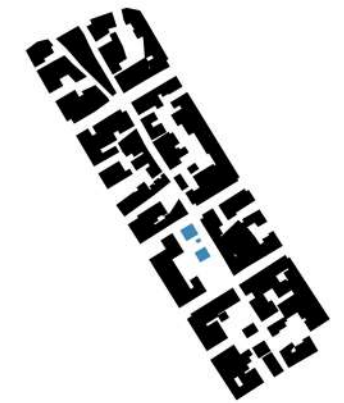
Πολυκατοικία του '50 επί της οδού.

Νεοκλασικά κτίρια επί της οδού.

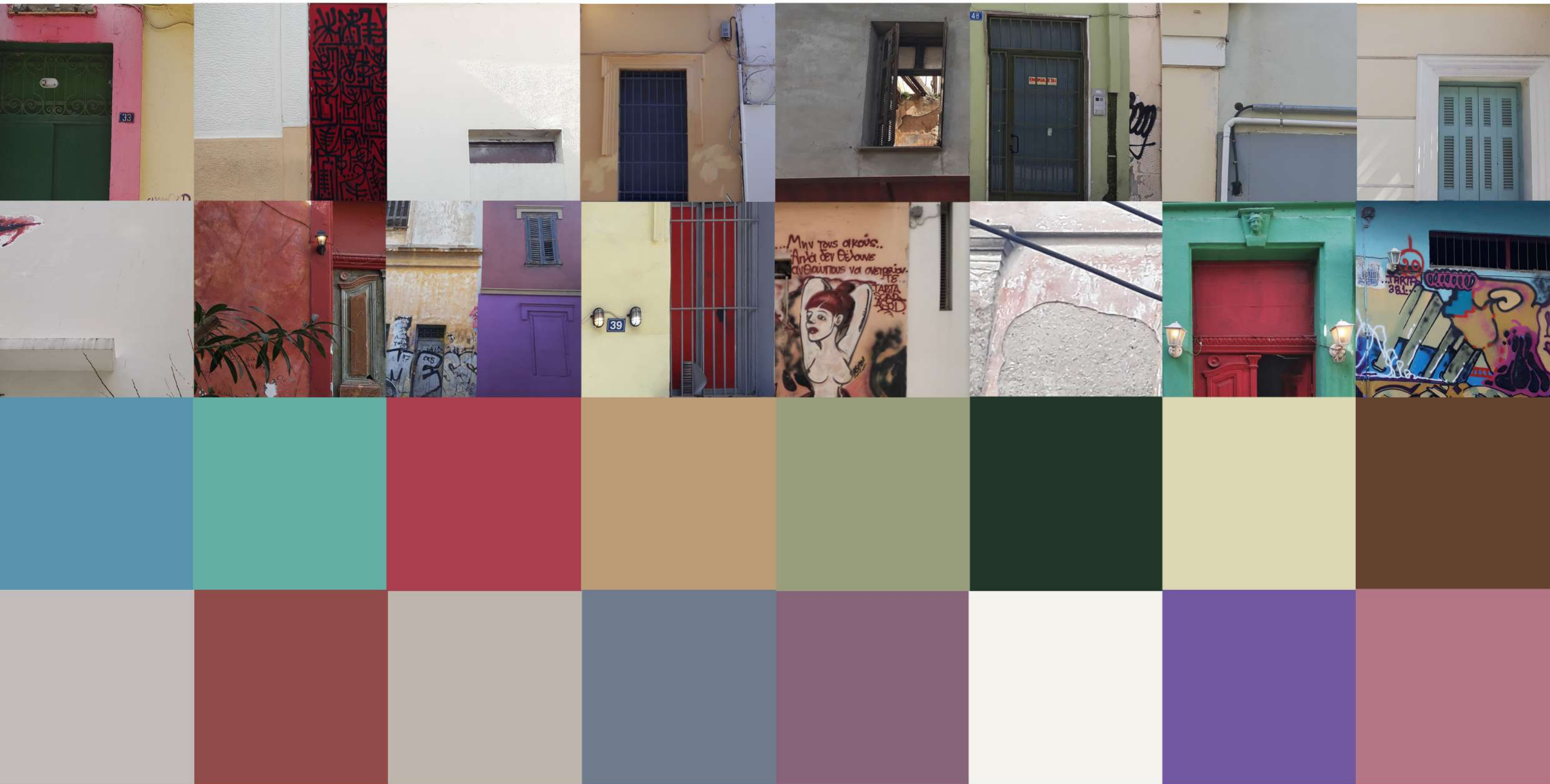

4.5. Χρωματικές παλέτες

ΣΥΝΘΕΣΗ
ΙΔΕΑΣ

Ψηφιακό κολλάζ οπτικοποίησης κεντρικής ιδέας.

5.1 Κεντρική ιδέα

Ο πεζόδρομος της οδού Ιάσονος αποτελεί μια μικρογραφία της πολεοδομικής ιστορίας της Αθήνας. Η έντονη παρουσία νεοκλασικών κτιρίων του 19ου αιώνα, πολυκατοικιών του '50 και '70 καθώς και ορισμένων μεταγενέστερων κτιρίων συνθέτουν ένα ποικιλόμορφο αστικό τοπίο.

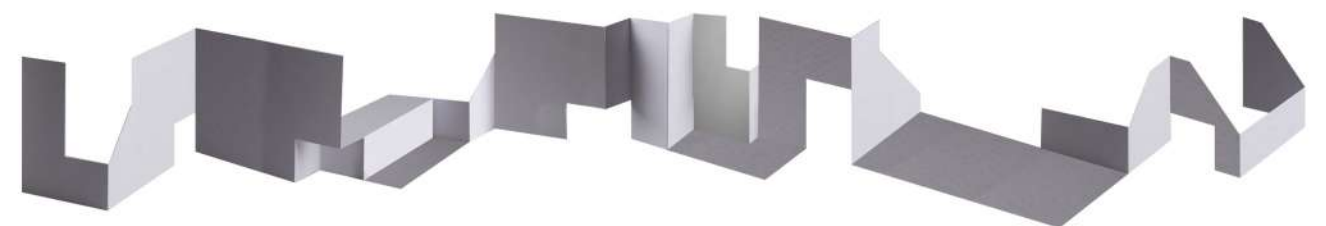
Το εφελτήριο της σκέψης ξεκινάει από αυτήν ακριβώς την παρατήρηση και εστιάζει σε ένα από τα πολεοδομικά χαρακτηριστικά της οδού Ιάσονος και συγκεκριμένα στις μεταπολεμικές πολυκατοικίες. Ως κεντρική ιδέα ορίζεται το “**ξετύλιγμα**”. Συγκεκριμένα πρόκειται για το φαινομενικό ανάπτυγμα αφαιρετικά αποδοσμένο μιας τυπικής μεταπολεμικής πολυκατοικίας το οποίο αναπτύσσεται κατά μήκος του πεζοδρόμου της οδού Ιάσονος. Μέσω αυτού του ξετυλίγματος φανερώνονται στοιχεία από την υλικότητα και την μορφολογία των πολυκατοικιών τα οποία συνθέτουν μια εγκατάσταση που συνυπάρχει με τα υπόλοιπα κτίρια και το χαρακτήρα του πεζοδρόμου και ενισχύει τη ποικιλομορφία του. Ο επισκέπτης διασχίζοντας την εγκατάσταση, μπορεί να αλληλοεπιδράσει με αυτή, να βιώσει καινούργιες εμπειρίες και να αλλάξει το τρόπο με τον οποίο δρούσε μέχρι τώρα στον εν λόγω πεζόδρομο.

5.2 Σχεδιαστική μελέτη

Στόχος του σχεδιασμού είναι η δημιουργία μιας υπαίθριας, διαδραστικής-εικαστικής εγκατάστασης η οποία θα λειτουργεί και σαν αστικός εξοπλισμός.

Η εγκατάσταση θα ξεκινά από τα πρώτα μισά της οδού Ιάσονος, κοντά στη λεωφόρο Αχιλλέως και συγκεκριμένα μετά το κτίριο της Breeder gallery και θα τελειώνει στο τέλος του πεζοδρόμου στην οδό Αγησιλάου. Θα είναι τοποθετημένη στο κέντρο του πεζοδρόμου, ώστε να δημιουργούνται διάδρομοι διέλευσης αριστερά και δεξιά από αυτή, να μην εμποδίζεται η είσοδος και έξοδος από τα κτίρια περιμετρικά αυτής και να μην αλλοιώνονται οι όψεις των τελευταίων. Ο επισκέπτης θα έχει τη δυνατότητα να κινηθεί και εσωτερικά αυτής, μέσω των ανοιγμάτων και των νοητών διαδρομών που δημιουργούνται.

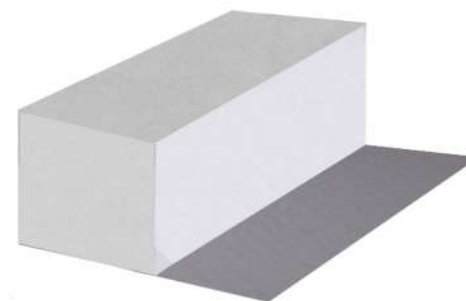
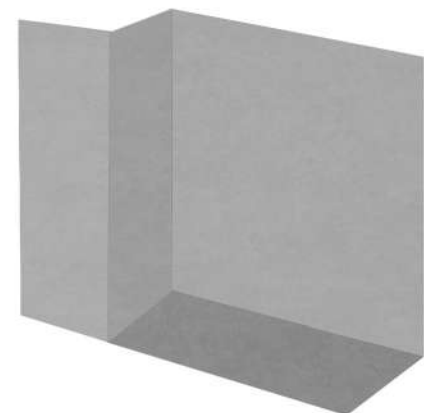
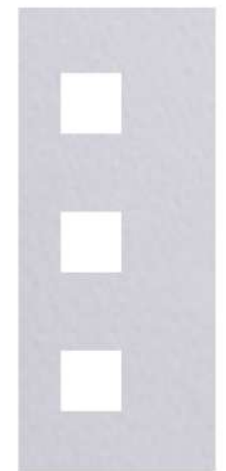
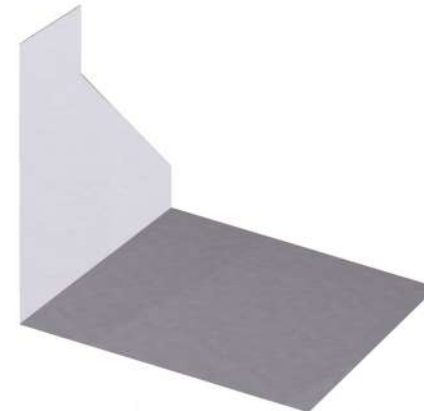
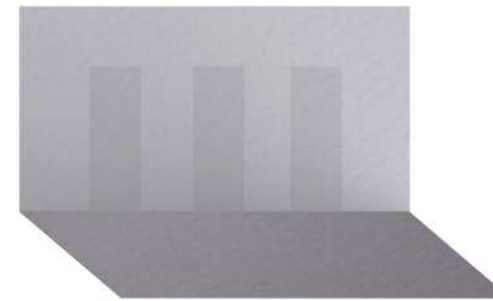
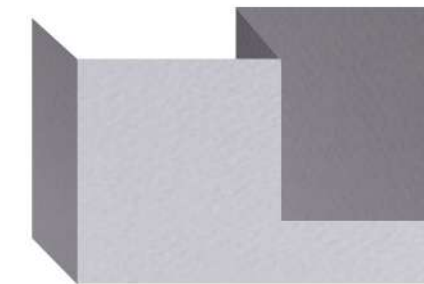
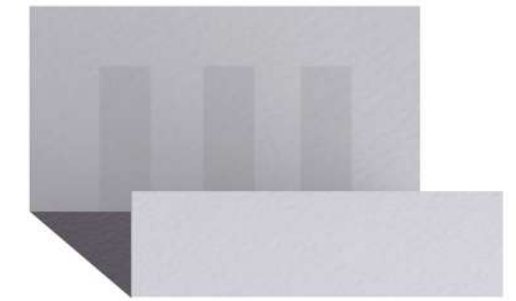
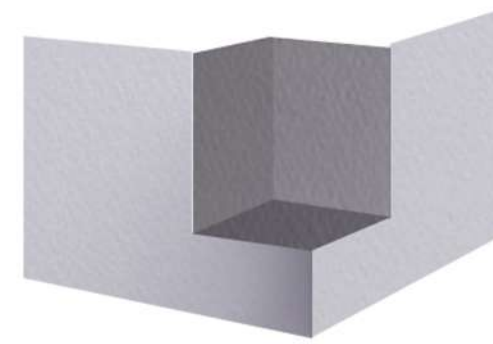
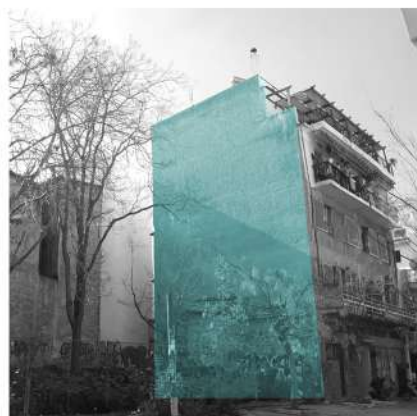
Λόγω της ιδιαίτερης μορφολογίας της εγκατάστασης, είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί και ως αστικός εξοπλισμός, καθώς ο επισκέπτης θα μπορεί να καθίσει πάνω στους όγκους-παγκάκια που δημιουργούνται ή κάτω από ορισμένα υπόστεγα που υπάρχουν σε αυτή. Επίσης στους διάφορους χώρους που δημιουργούνται είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν διάφορες δράσεις, όπως προβολές ταινιών, μικρές συναυλίες, εκθέσεις, να τοποθετηθούν food carts κτλ. Τέλος, θα τοποθετηθεί επιδαπέδιος φωτισμός κατά μήκος της εγκατάστασης, ο οποίος θα μπορεί να εναλλάσσεται προσδίδοντας, έτσι, χρωματική ποικιλομορφία, φωτίζοντας τις επιφάνειες της στα χρώματα των νεοκλασικών που βρίσκονται στο πεζόδρομο και, παράλληλα, δημιουργώντας νοητές διαδρομές.

Ψηφιακό κολλάζ μακέτας ιδέας.

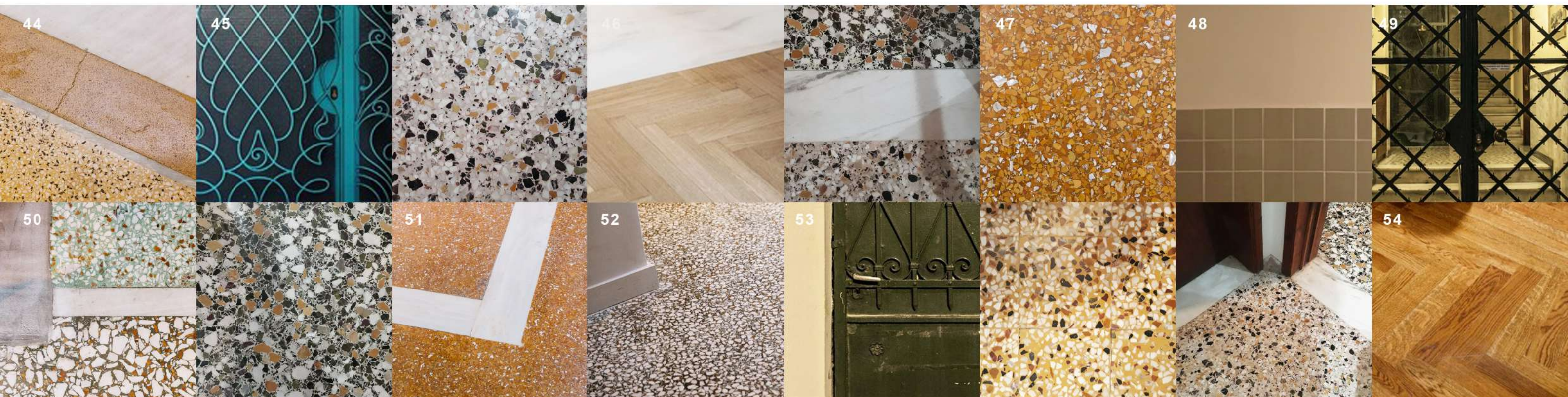
5.3 Δομή της εγκατάστασης

Η δομή της εγκατάστασης προκύπτει από την αφαιρετική απόδοση των μορφολογικών χαρακτηριστικών των μεταπολεμικών πολυκατοικιών. Παίρνοντας έμπνευση από τις όψεις, τις εισόδους, τους εσωτερικούς χώρους, τα μπαλκόνια και τα ανοίγματα τους, δημιουργούνται διάφορα αφαιρετικά αναπτύγματα αυτών τα οποία συνθέτουν την εγκατάσταση. Η τελευταία με τη σειρά της αντλεί στοιχεία από την υλικότητα των πολυκατοικιών, όπως είναι το τσιμέντο, το παρκέ, το πλακάκι και το μάρμαρο τα οποία χρησιμοποιούνται στις διάφορες επιφάνειες και τους όγκους της. Χαρακτηριστικά είναι τα τμήματα δαπέδου της εγκατάστασης, στα οποία κυριαρχεί το μωσαϊκό και τα οποία τοποθετούνται σαν “μπαλώματα” στο πλακόστρωτο του πεζοδρόμου. Οι σχηματισμοί που προκύπτουν ορίζονται από πλάκες διαφορετικής υλικότητας, χρωματισμού και τύπου.

Αφαιρετικά αναπτύγματα των μορφολογικών χαρακτηριστικών των πολυκατοικιών.

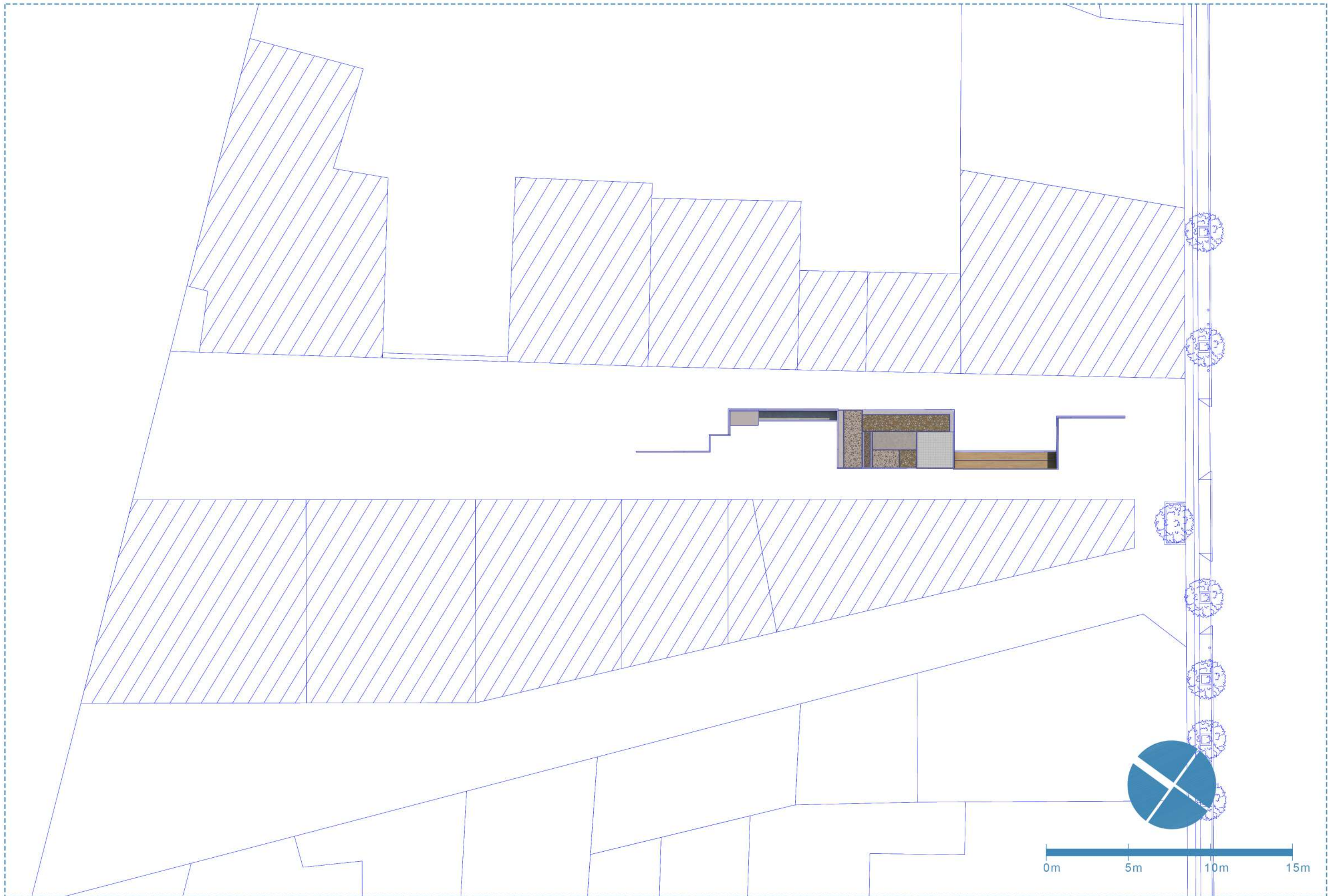
5.4. Υλικότητες

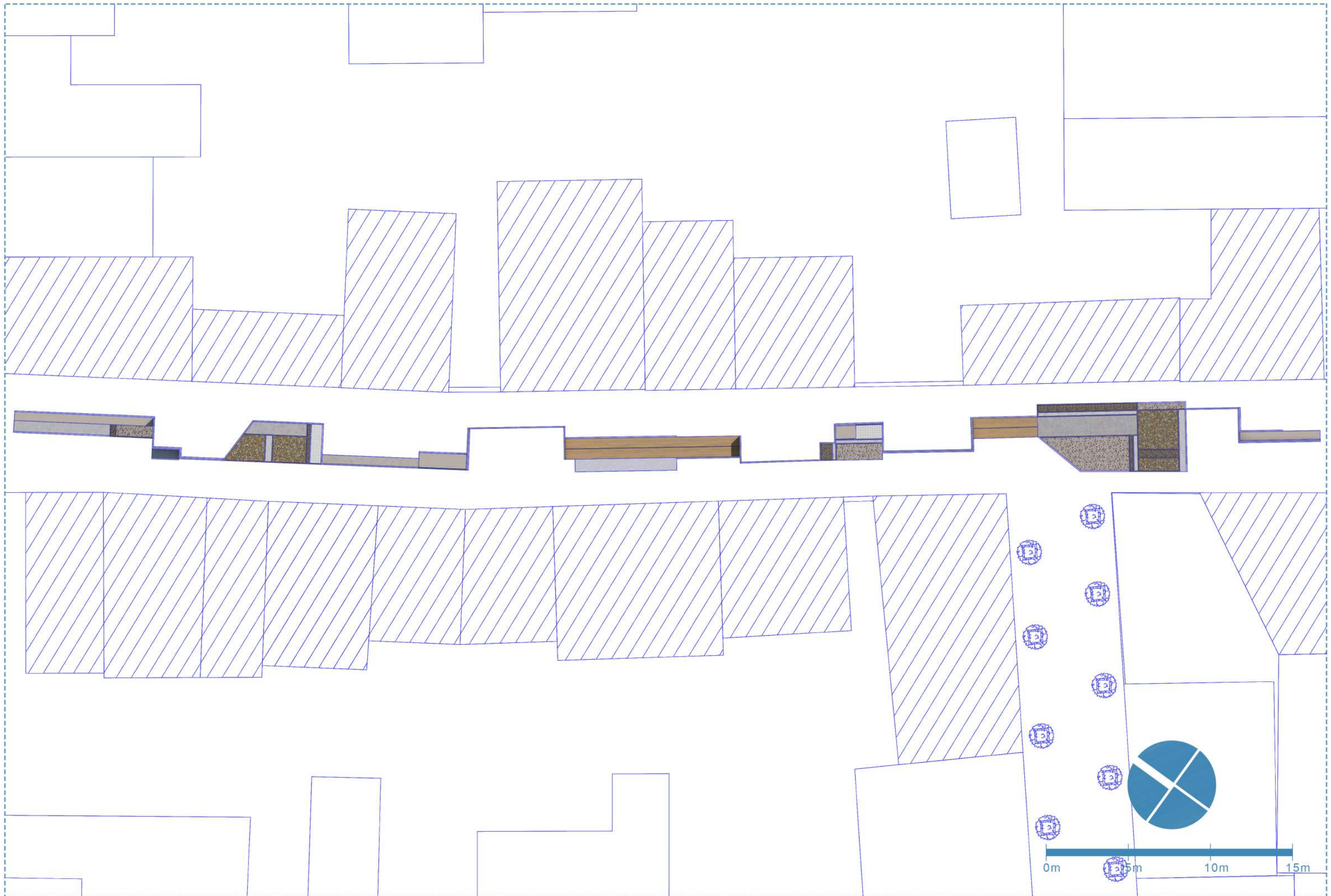

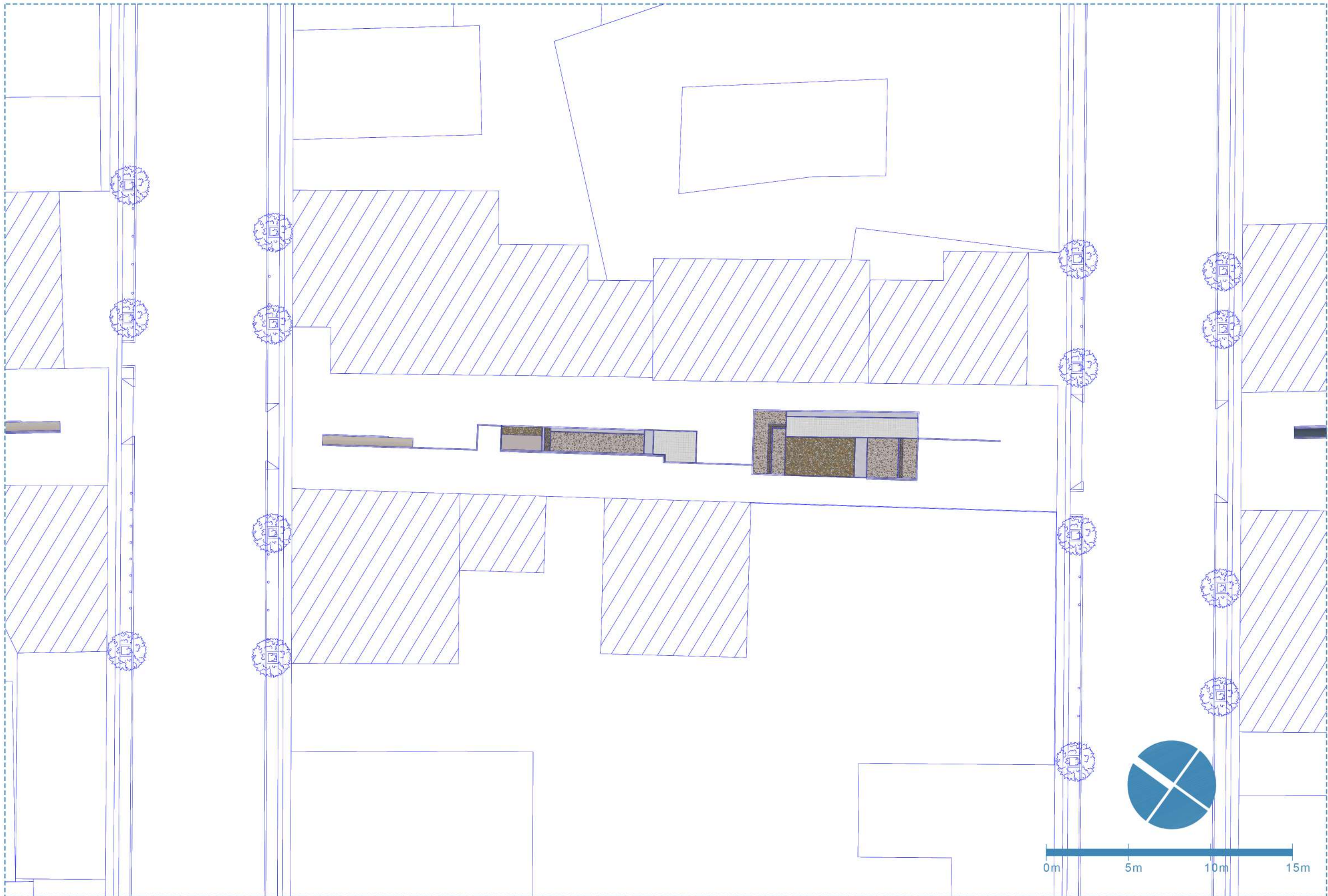

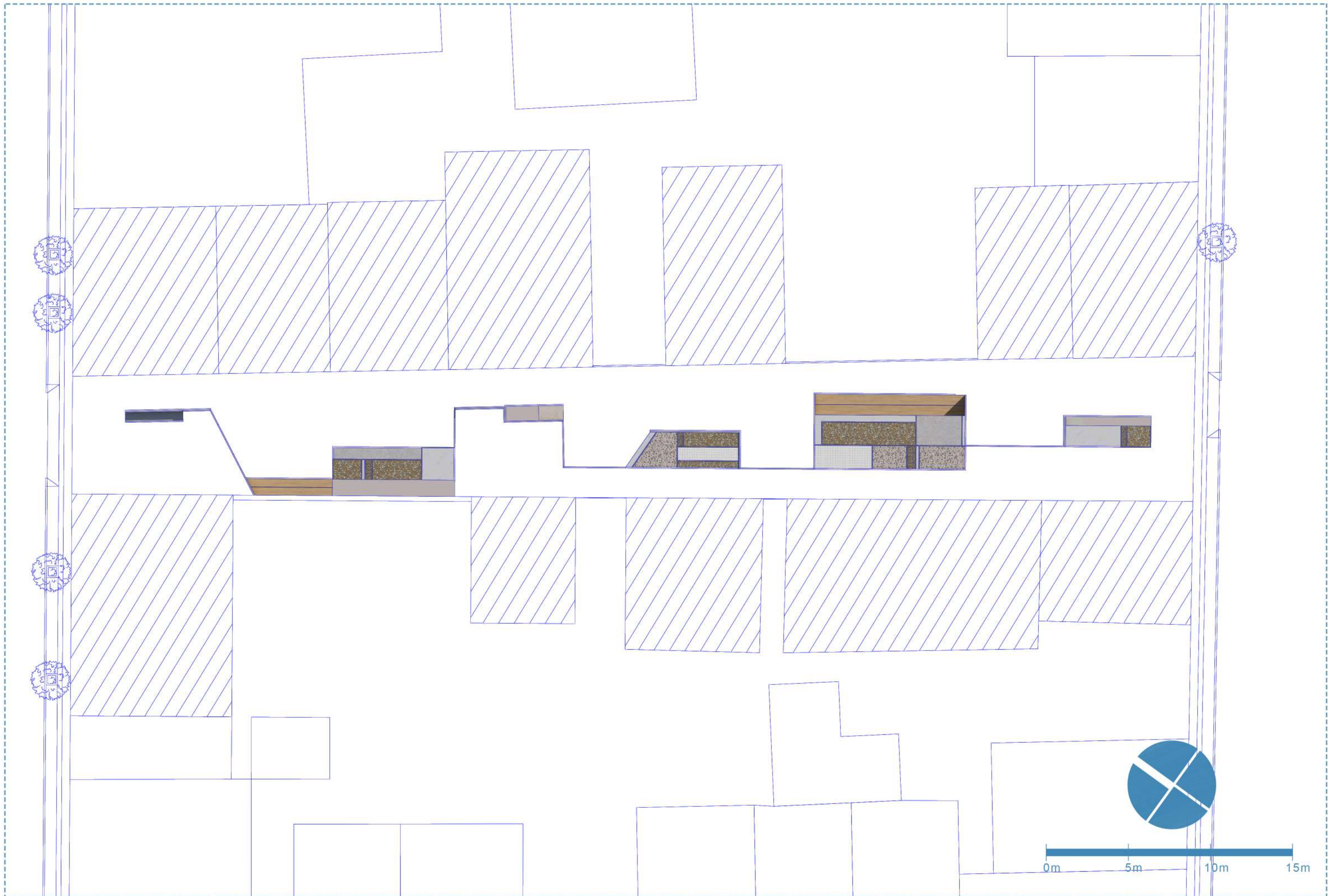
ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΗ
ΠΡΟΤΑΣΗ

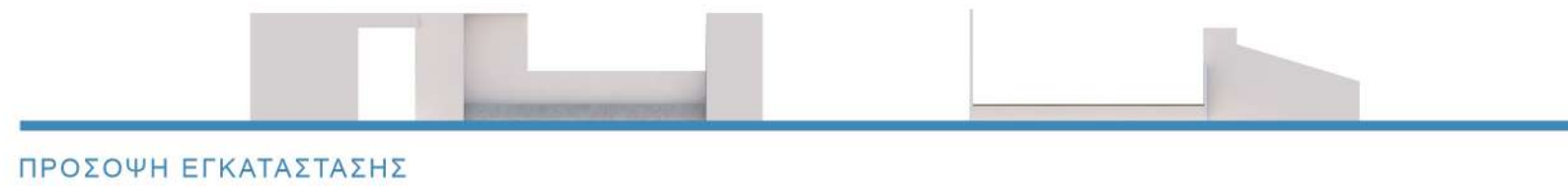

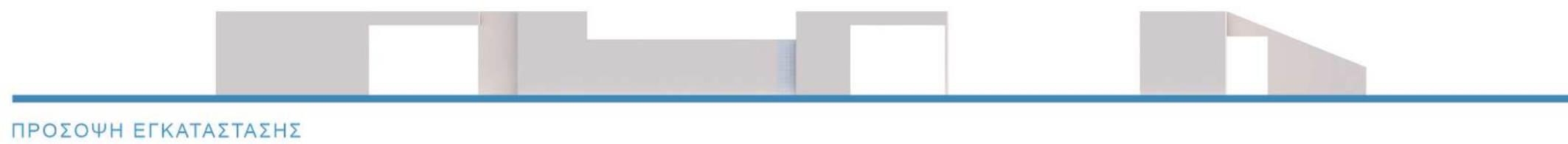

ΠΡΟΣΟΨΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΠΙΣΩ ΟΨΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

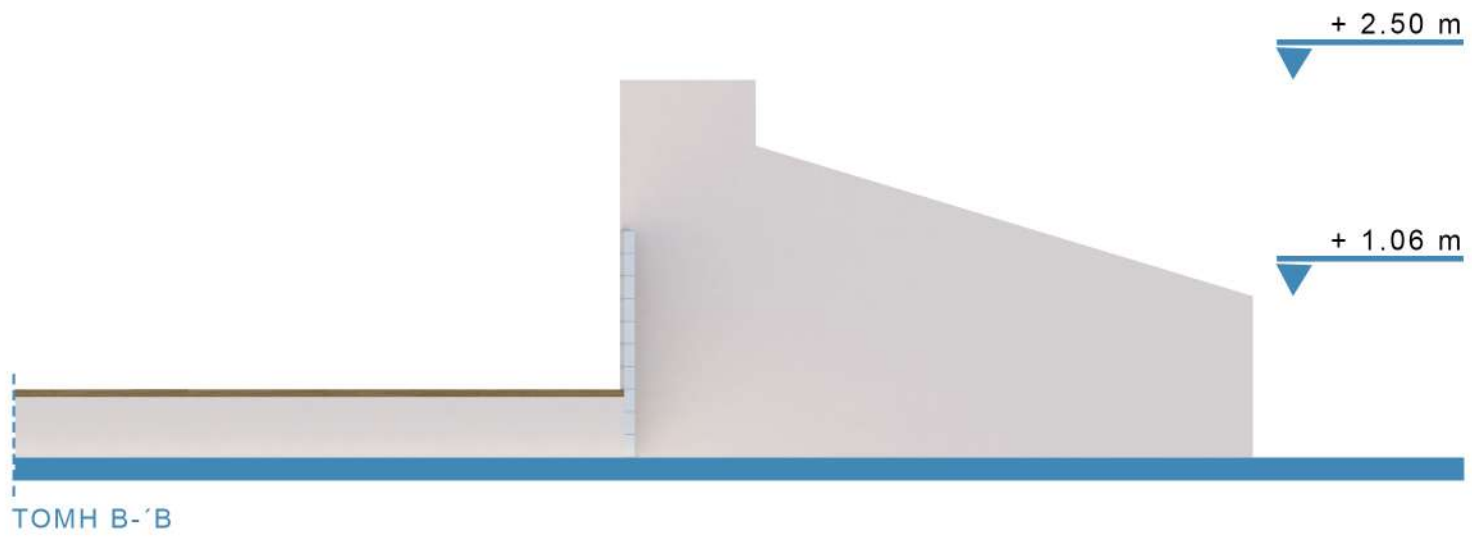
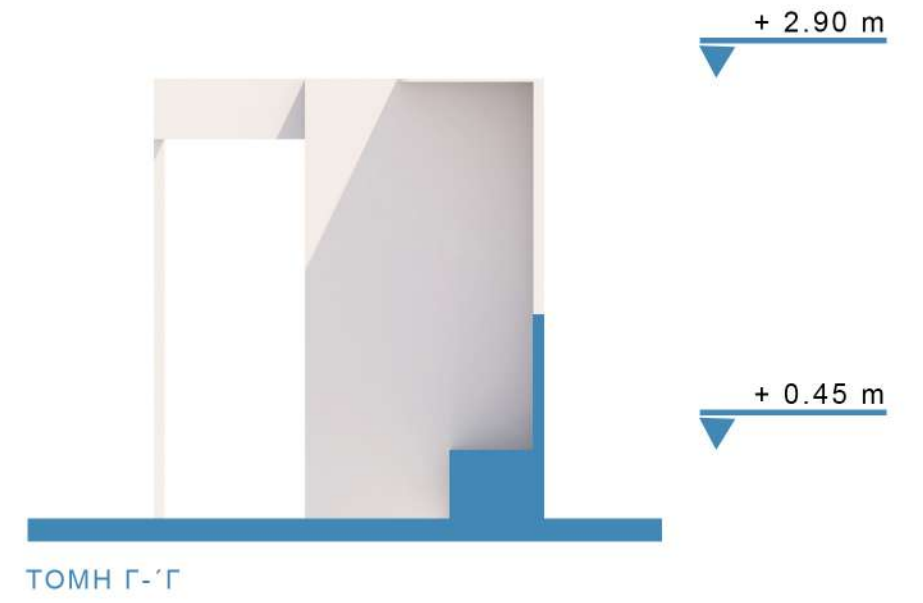

ΠΡΟΣΟΨΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

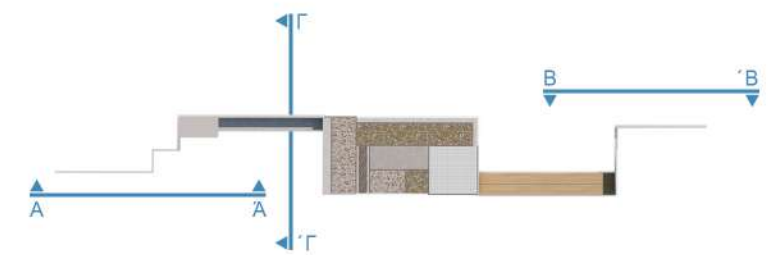

ΠΙΣΩ ΟΨΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

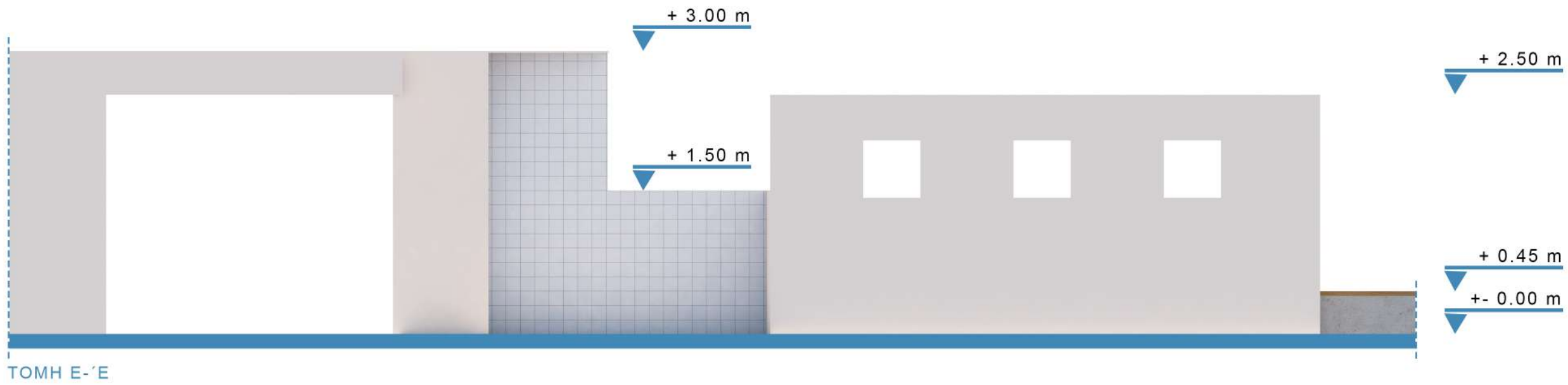
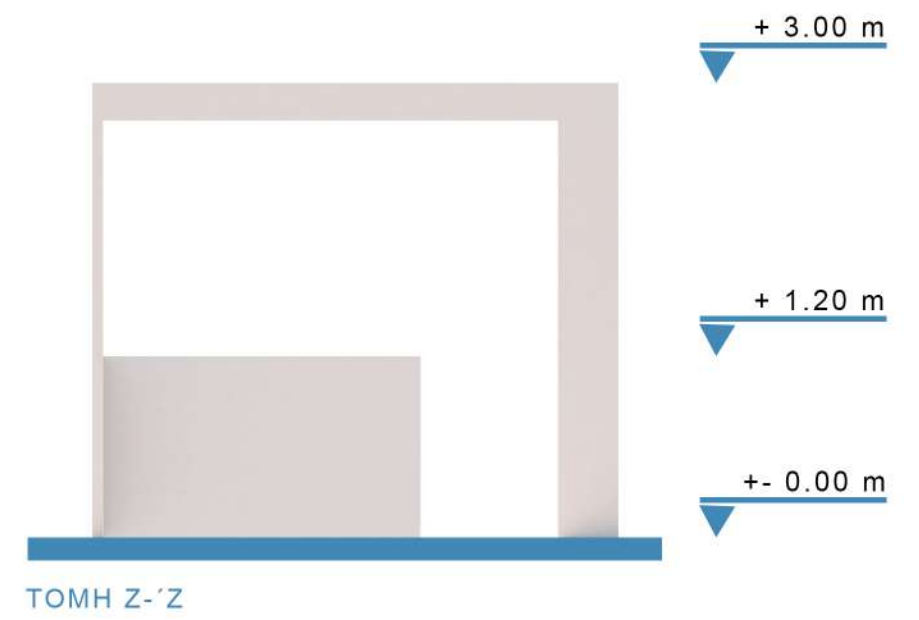
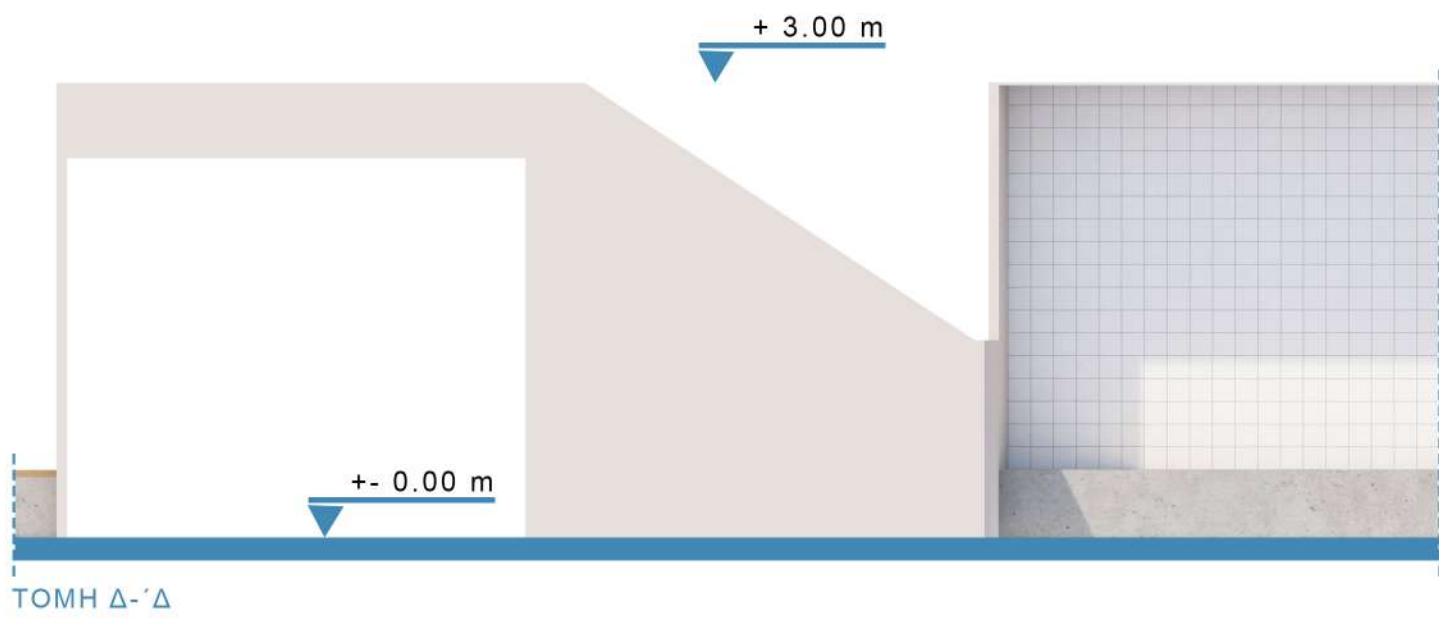

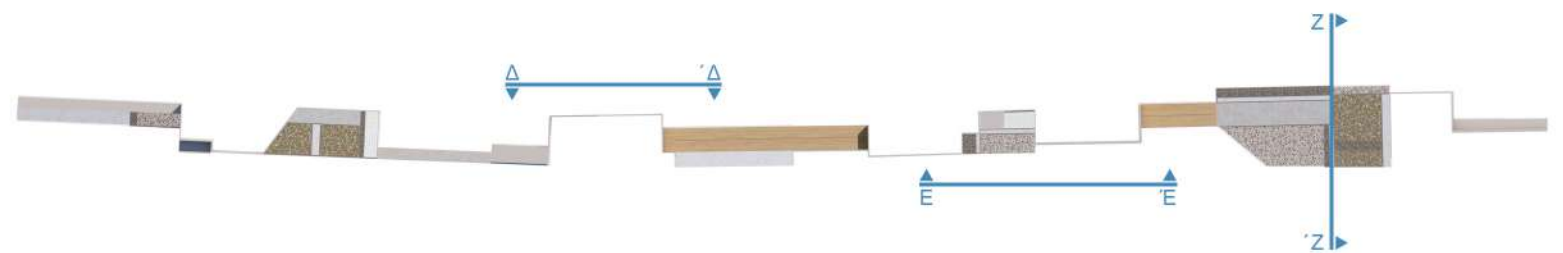
ΤΟΜΕΣ ΚΛ. 1:50

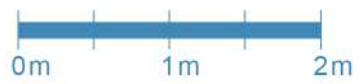
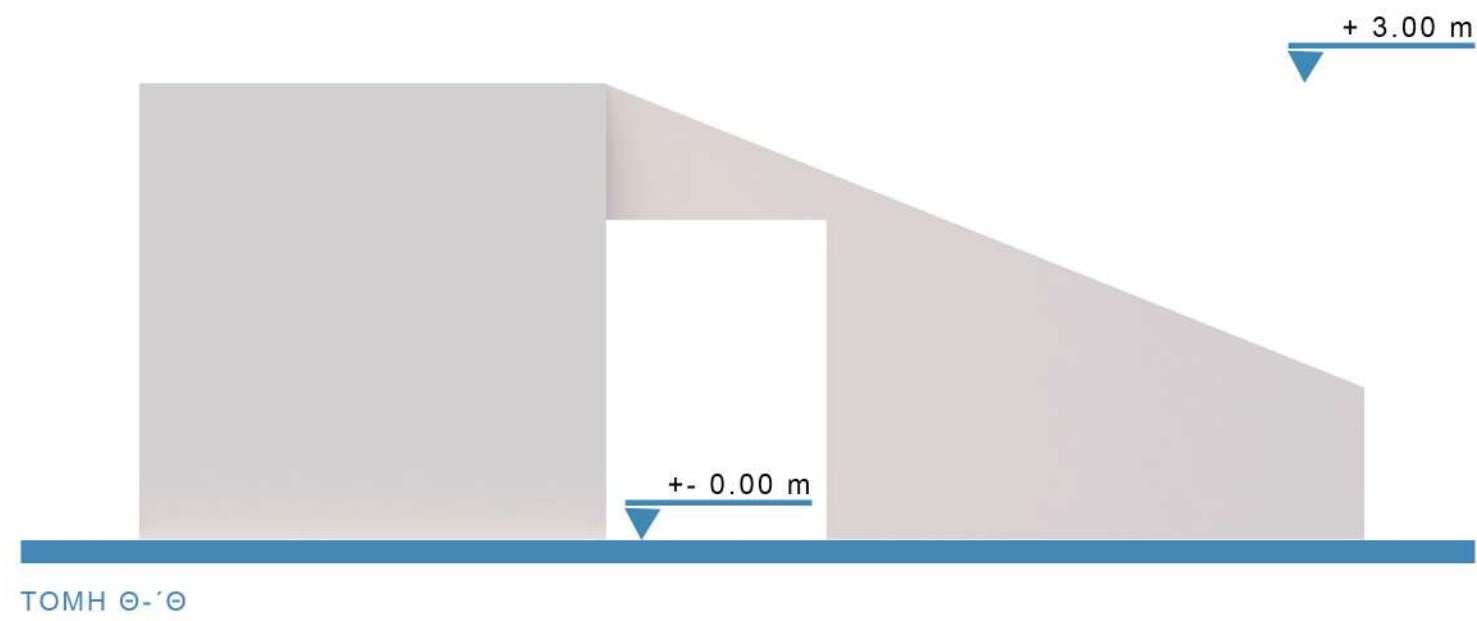
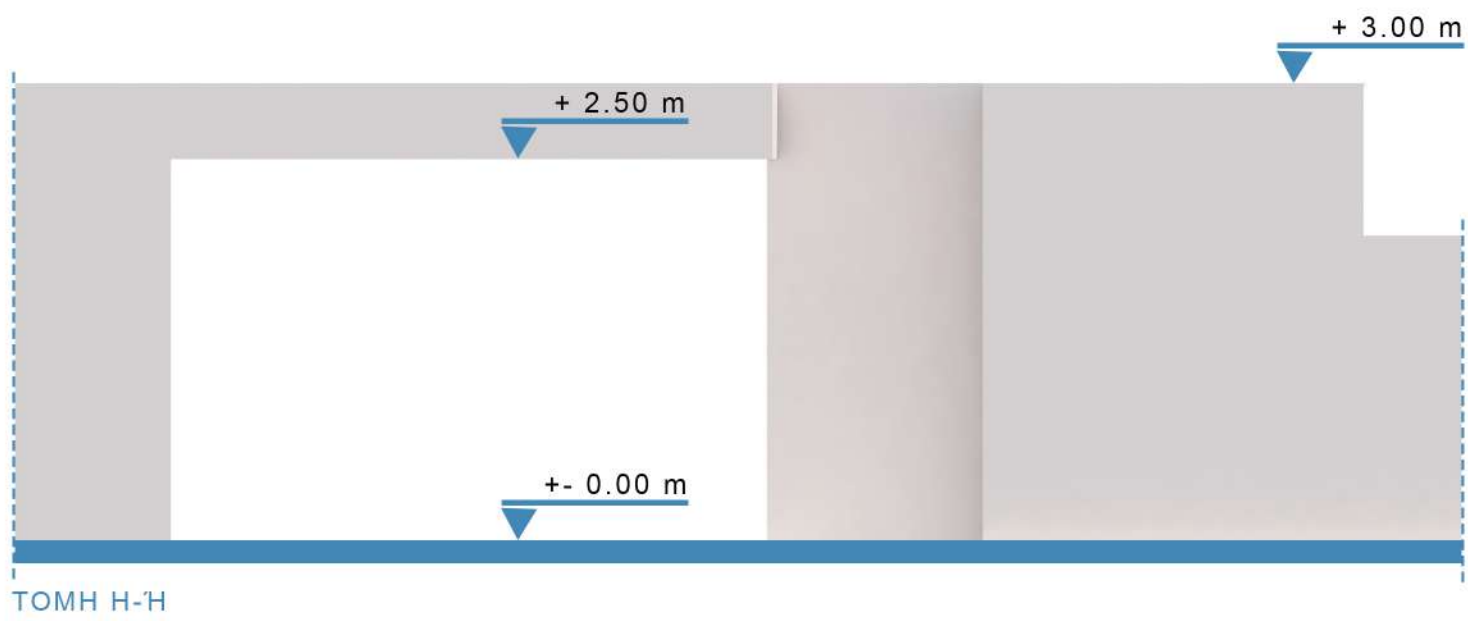
Οδός Ιάσονος μεταξύ της λεωφόρου Αχιλλέως και της οδού Μεγ. Αλεξάνδρου.

ΤΟΜΕΣ ΚΛ. 1:50

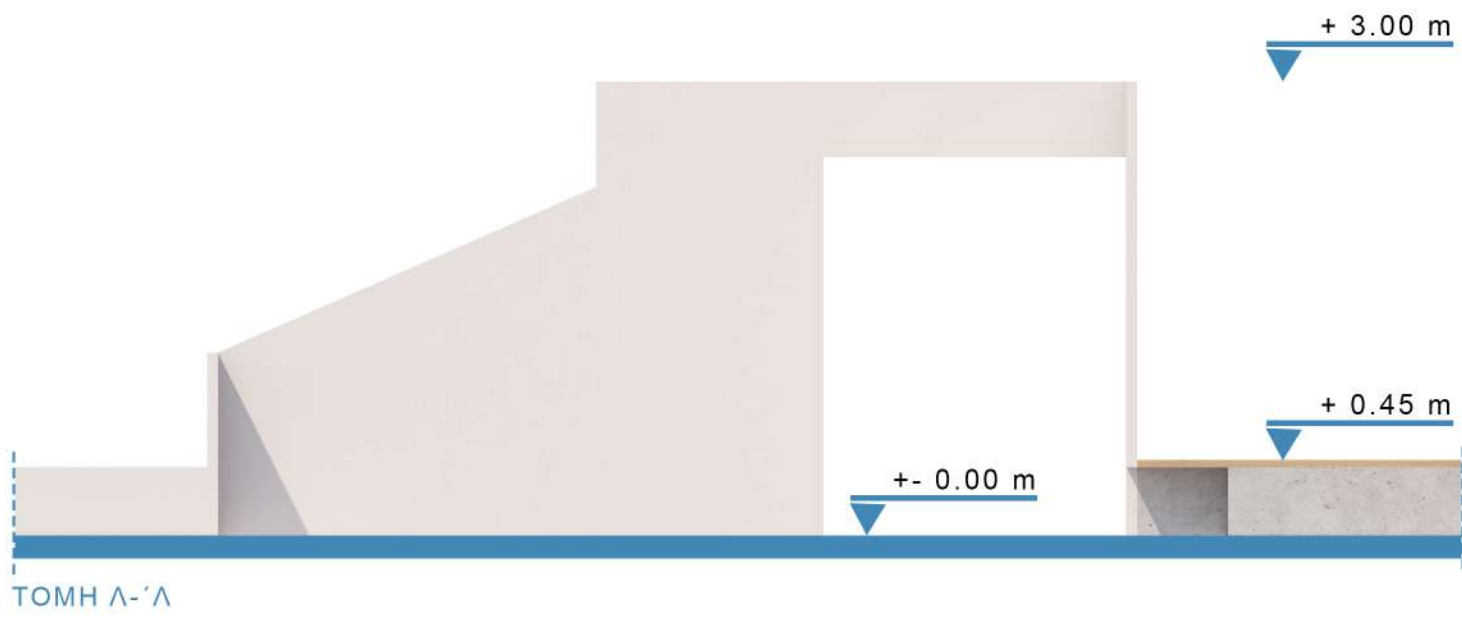
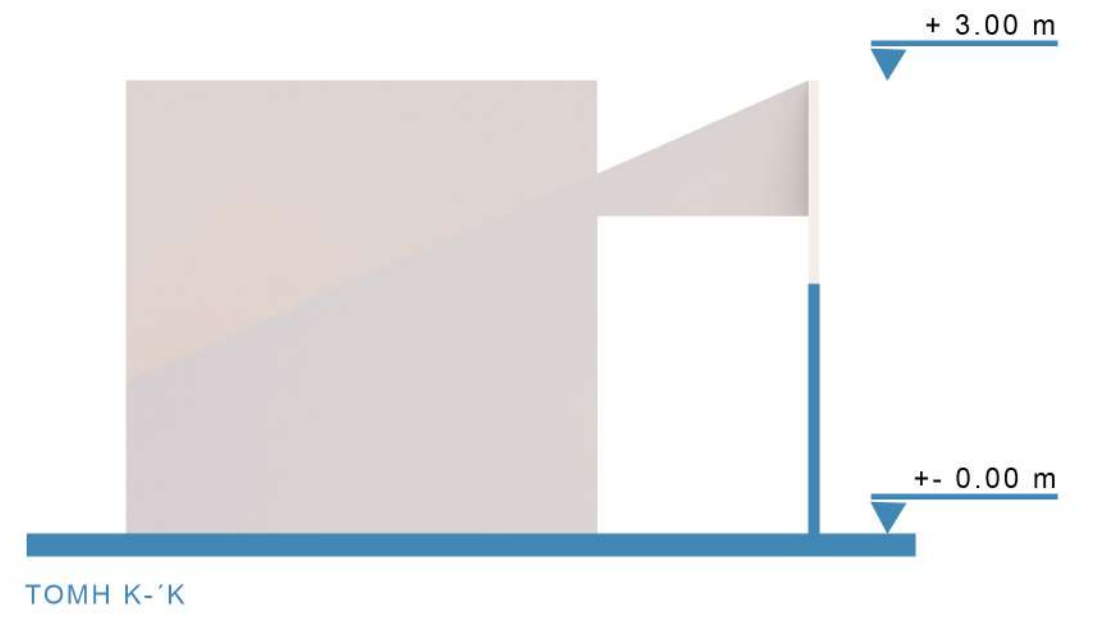
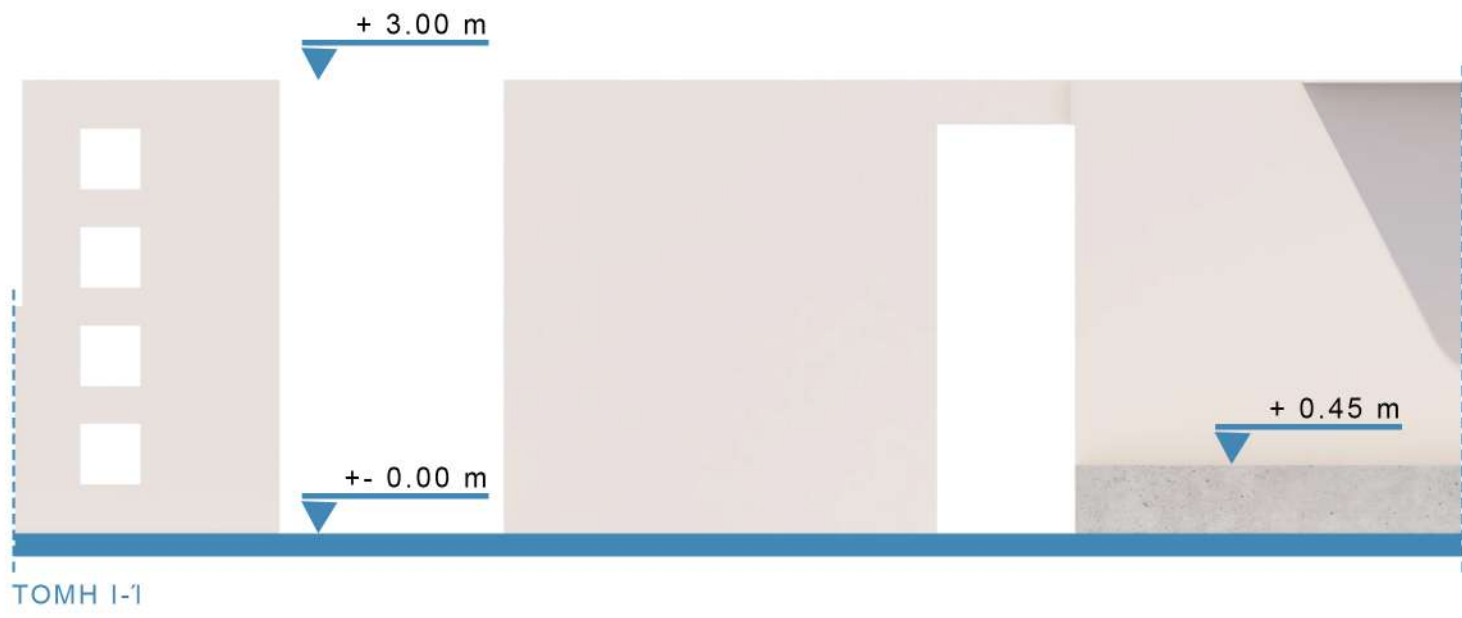
Οδός Ιάσονος μεταξύ της οδού Μεγ. Αλεξάνδρου και της οδού Λεωνίδου.

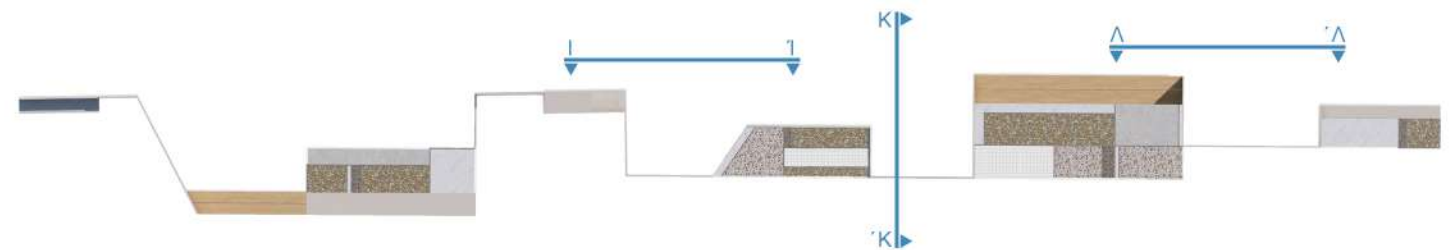
ΤΟΜΕΣ ΚΛ. 1:50

Οδός Ιάσονος μεταξύ της οδού Λεωνίδου και της οδού Κεραμεικού.

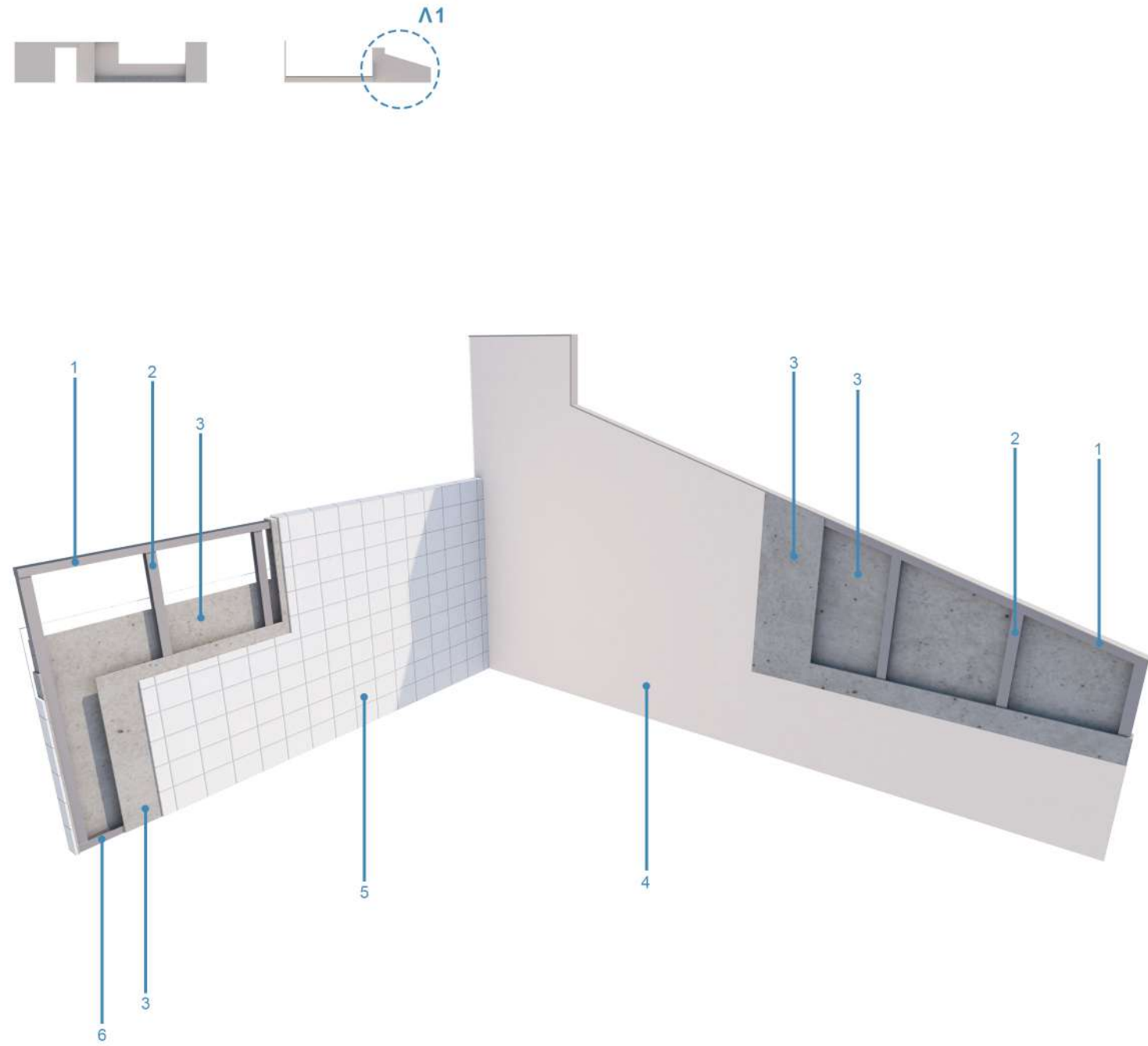

ΤΟΜΕΣ ΚΛ. 1:50

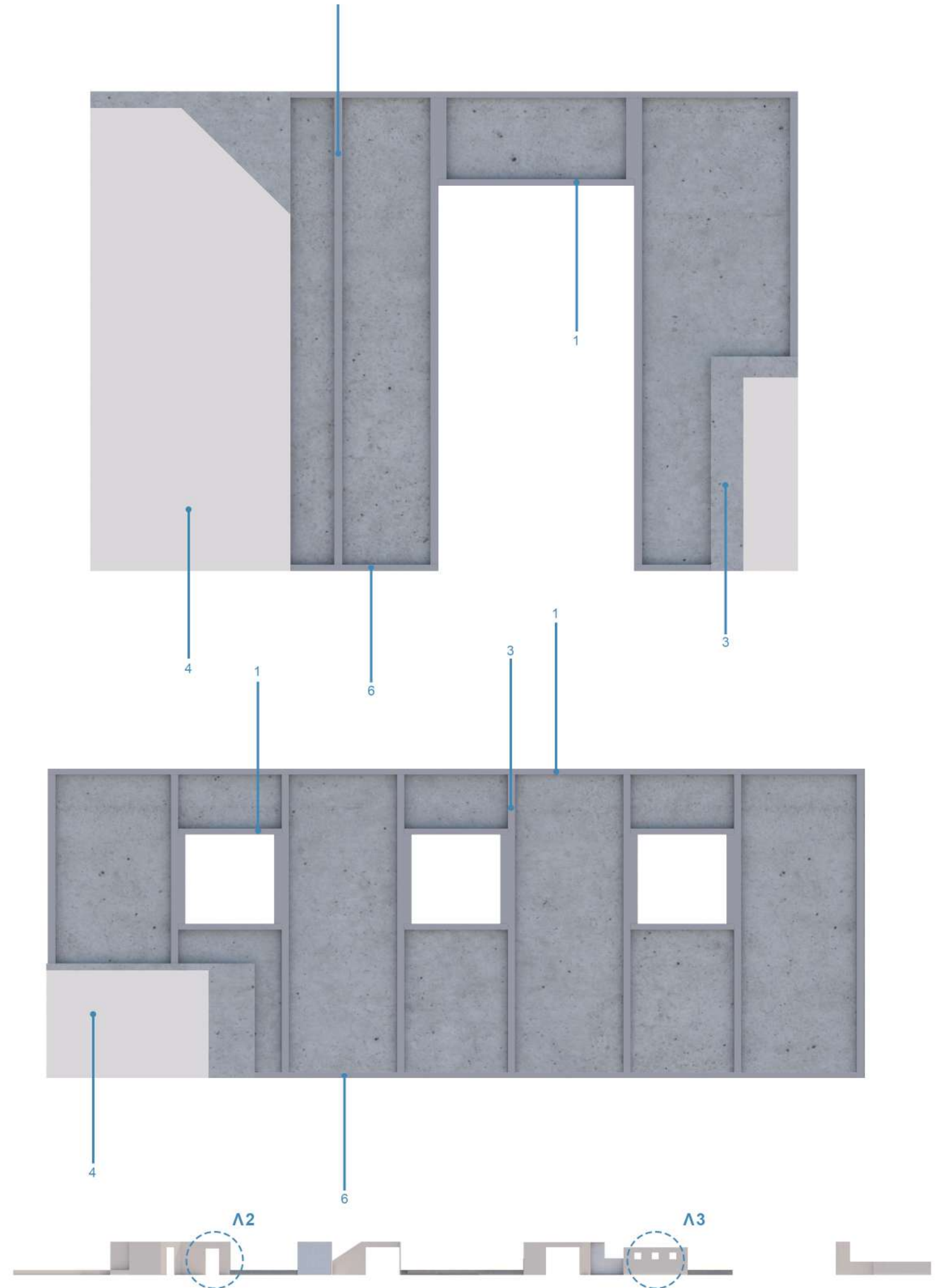

Οδός Ιάσωνος μεταξύ της οδού Κεραμεικού και της οδού Αγησιλάου.

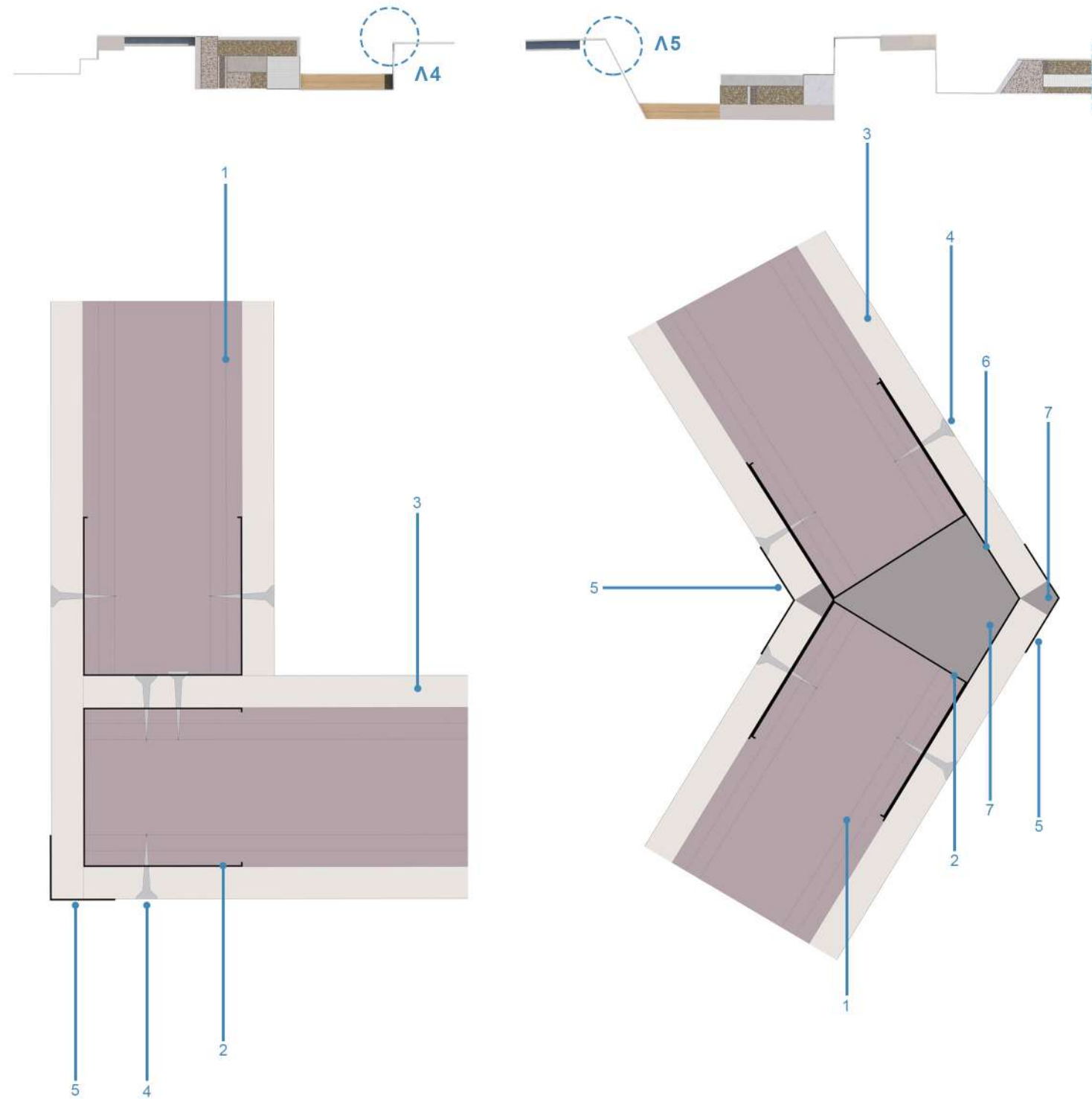
Κατασκευαστικές λεπτομέρειες

1. Στρωτήρας 50x40.
2. Ορθοστάτης 40x50.
3. Τσιμεντοσανίδα (στερεώνεται πάνω στον ορθοστάτη με μεταλλικές βίδες).
4. Βαφή.
5. Πλακάκια 15x15.
6. Στρωτήρας 50x40 (στερεώνεται στο έδαφος με βύσματα και βίδες).

Κατασκευαστικές λεπτομέρειες

1. Στρωτήρας 50x40.
2. Ορθοστάτης 40x50.
3. Τσιμεντοσανίδα (στερεώνεται πάνω στον ορθοστάτη με μεταλλικές βίδες).
4. Μεταλλικές βίδες στερέωσης.
5. Ταινία αρμού.
6. Εύκαμπτο γωνιακό προφίλ.
7. Υλικό αρμολόγησης.

Υλικότητες δαπέδων

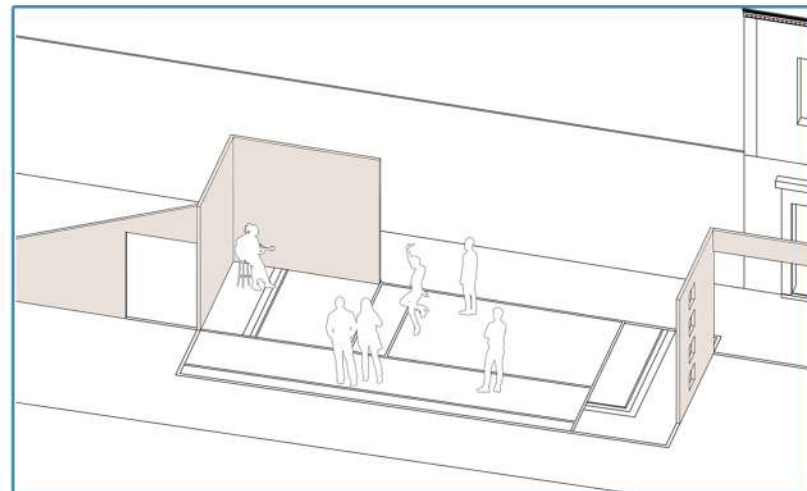

6.2. Διάγραμμα χρήσεων

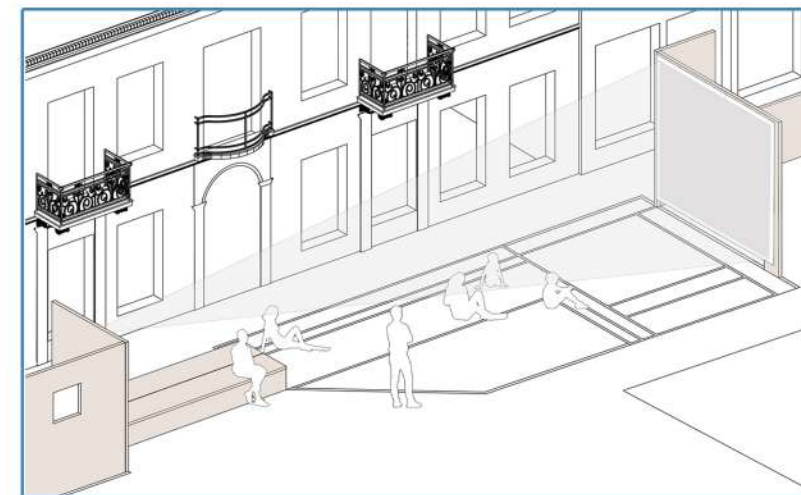
ΚΑΘΙΣΜΑ

Η μορφή της εγκατάστασης δημιουργεί περιοχές οι οποίες χρησιμεύουν ως κάθισμα για τους επισκέπτες.

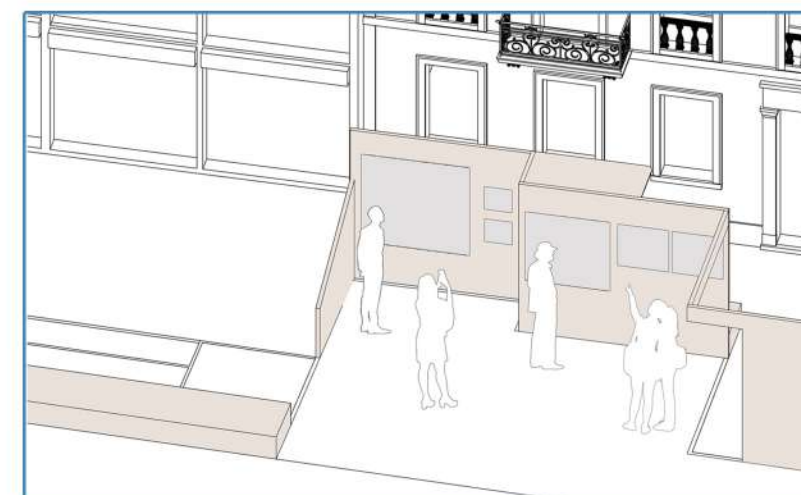
ΔΡΑΣΕΙΣ

Διάφορες περιοχές της εγκατάστασης μπορούν να αξιοποιηθούν για τη πραγματοποίηση ποικίλων δράσεων (μουσικές, εικαστικές κτλ.).

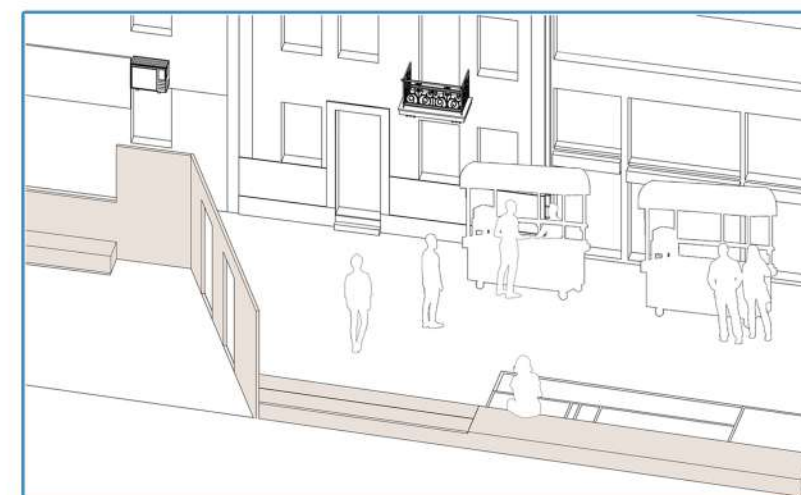
ΠΡΟΒΟΛΕΣ ΤΑΙΝΙΩΝ

Η μορφή της εγκατάστασης δημιουργεί υποδομή που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την προβολή ταινιών ή ψηφιακών μορφών τέχνης.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Οι επιφάνειες της εγκατάστασης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ανάρτηση εικαστικών έργων στο πλαίσιο υπαίθριων εκθέσεων.

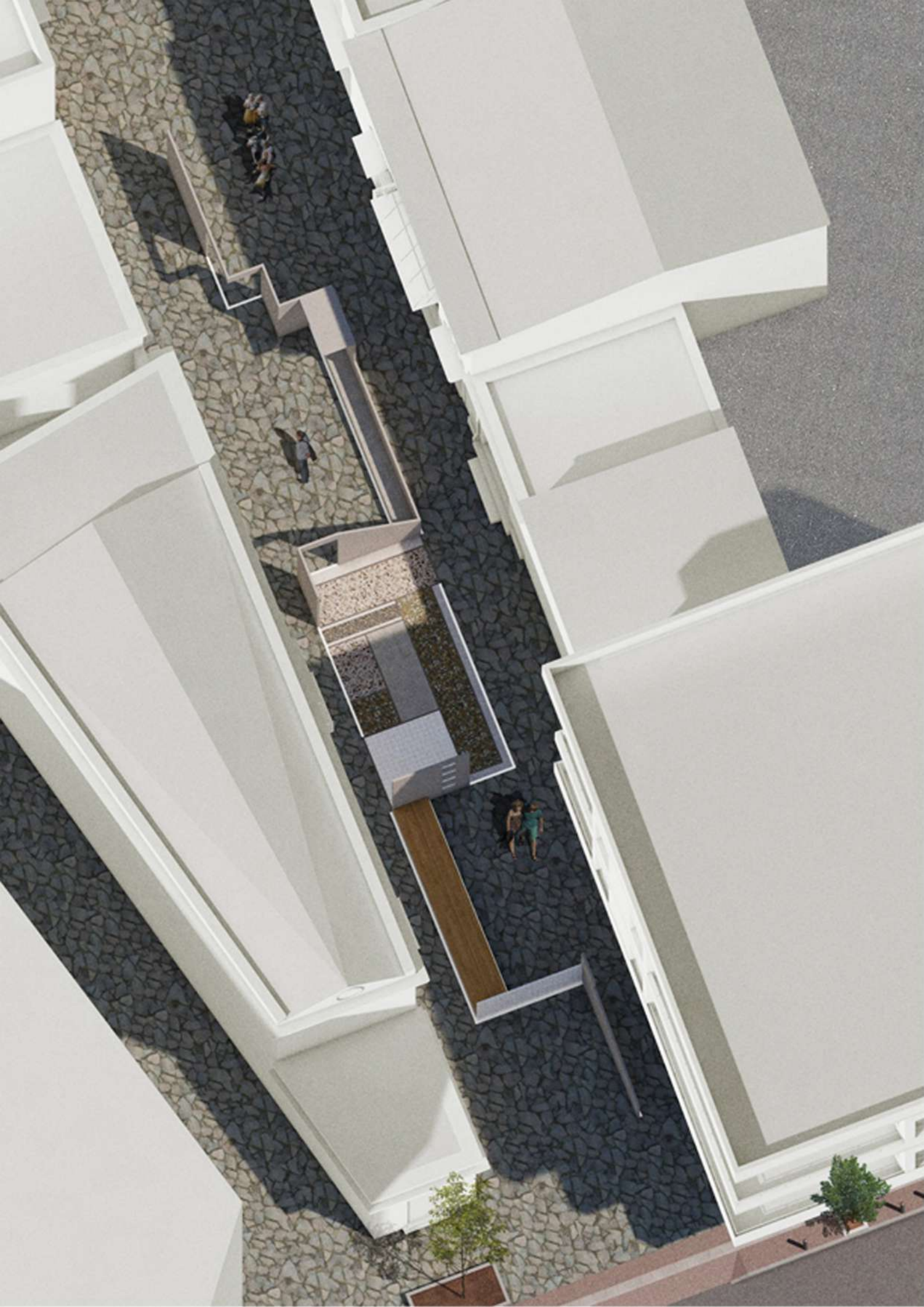

FOOD EVENTS

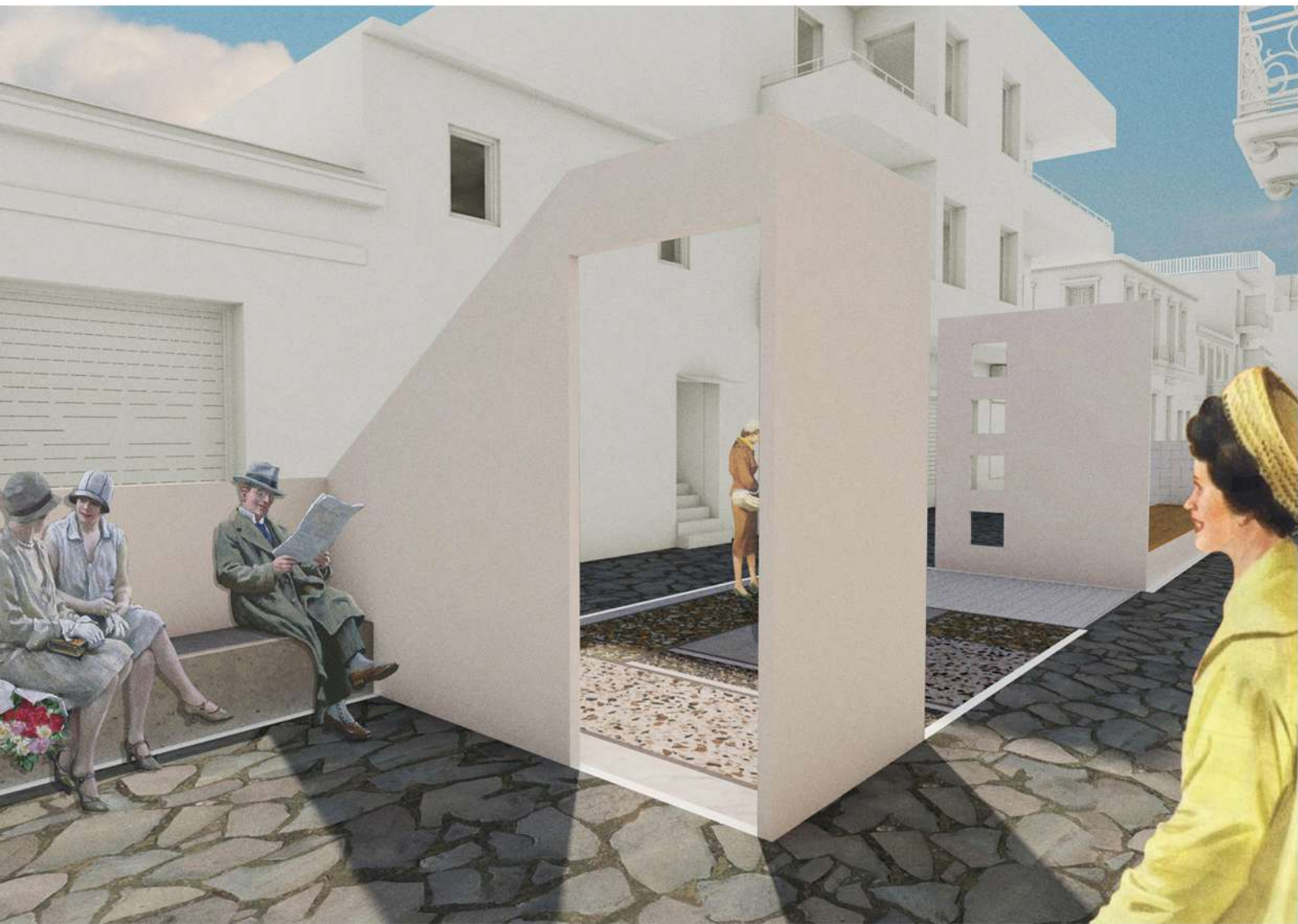
Καταμήκος του πεζοδρόμου μπορούν να πραγματοποιηθούν διάφορες εκδηλώσεις, όπως food events. Η εγκατάσταση μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως αστικός εξοπλισμός.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΙΝΗΣΗΣ

Οδός Ιάσονος μεταξύ της λεωφόρου Αχιλλέως και της οδού Μεγ. Αλεξάνδρου.

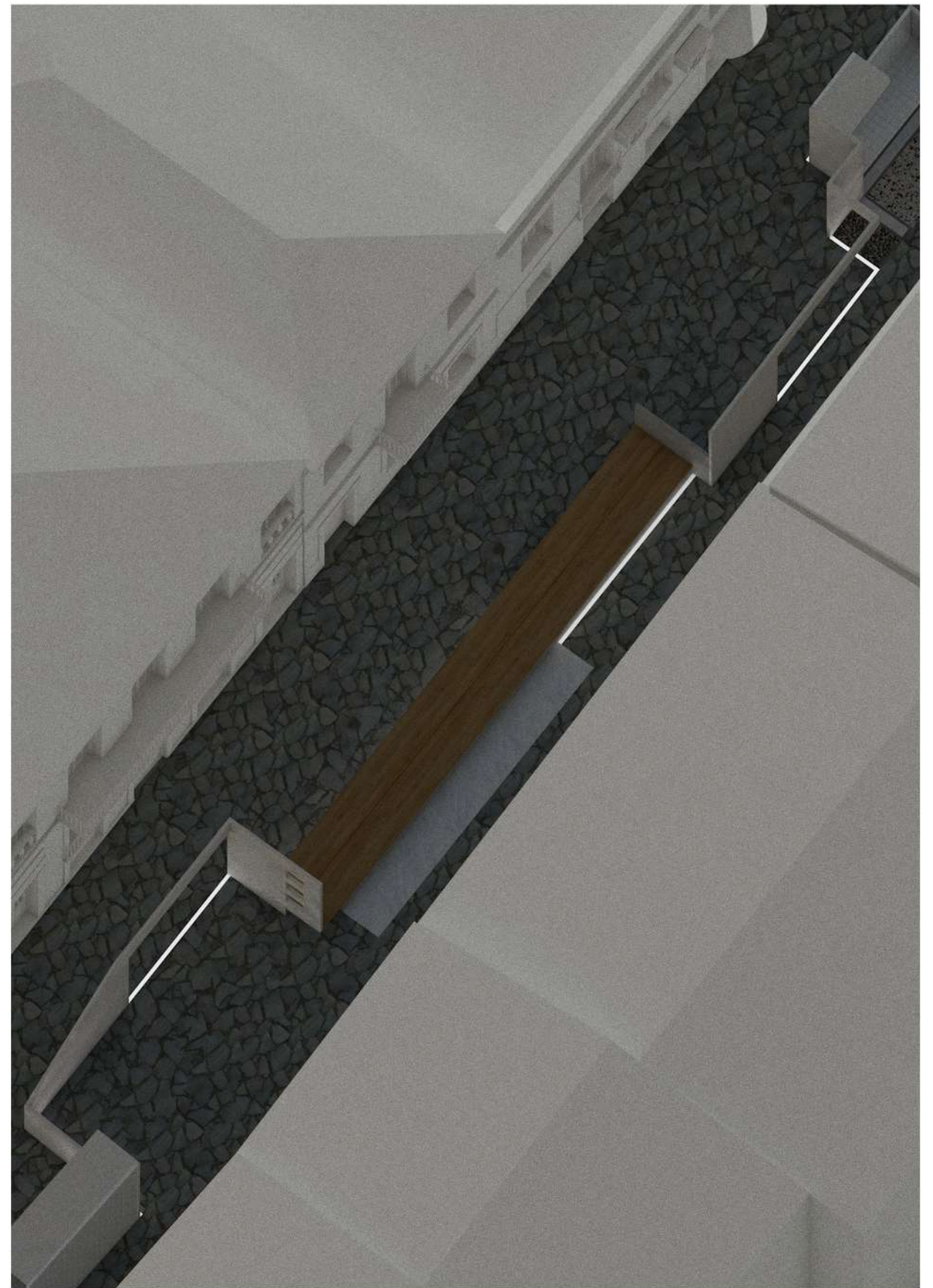

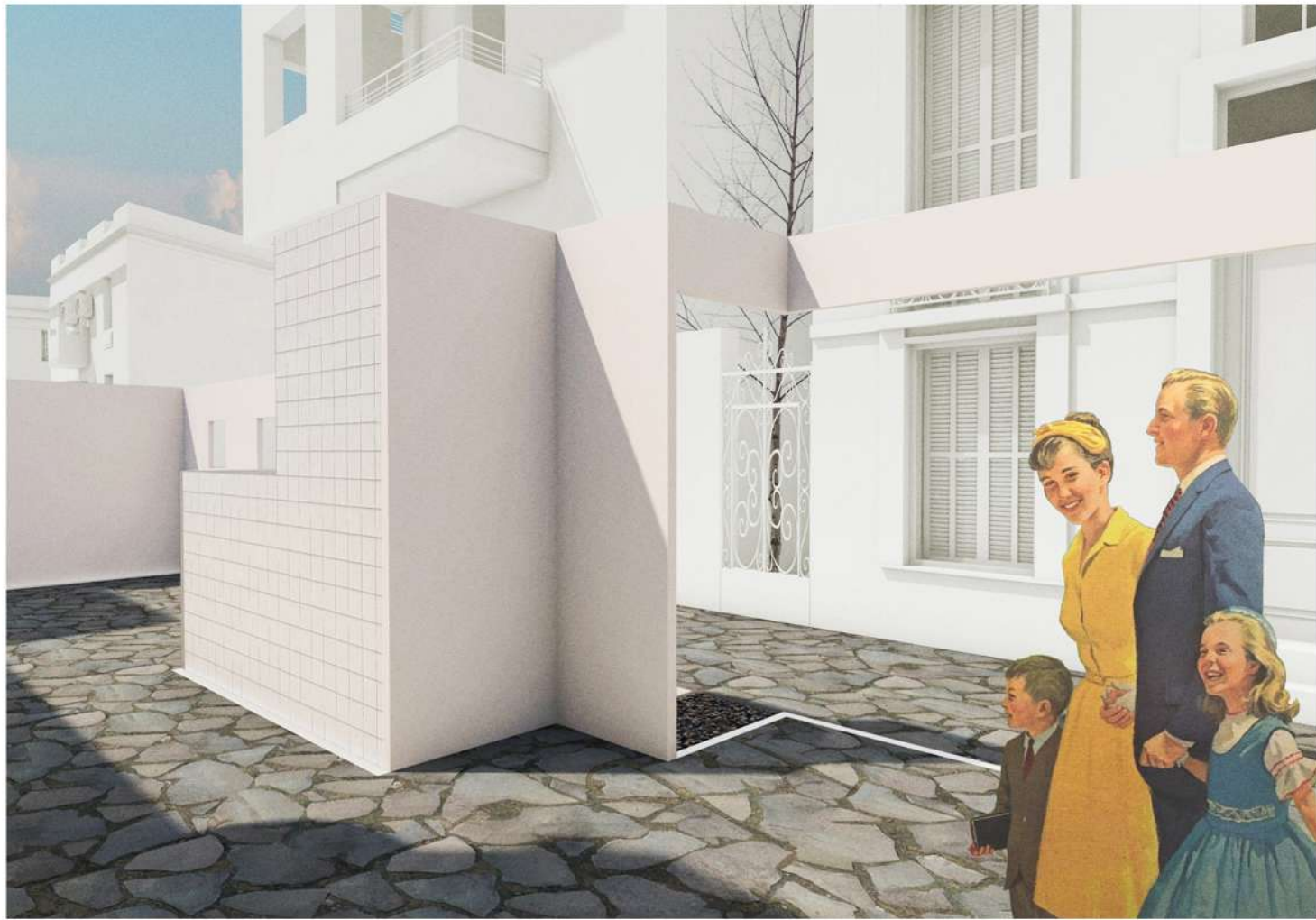

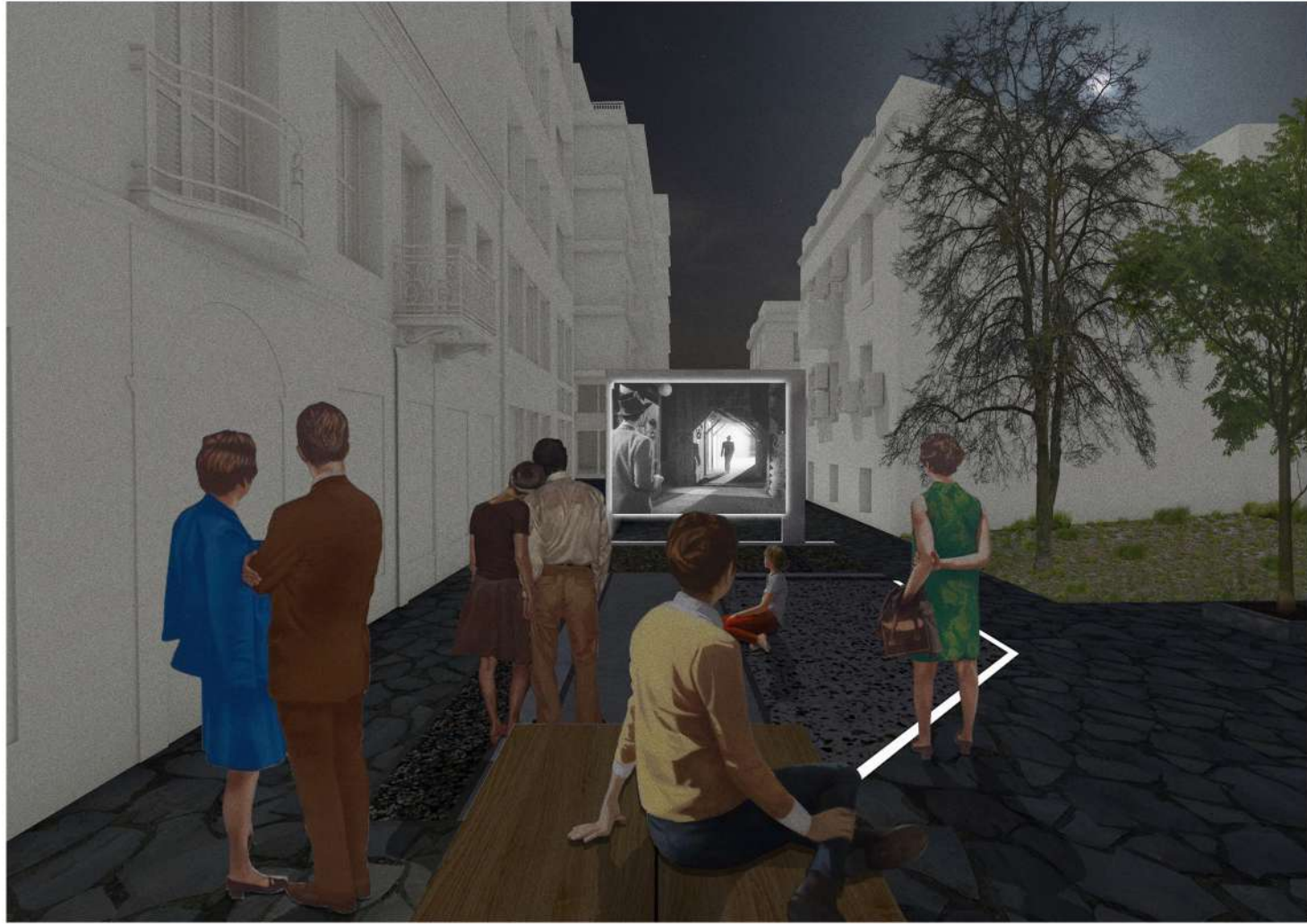

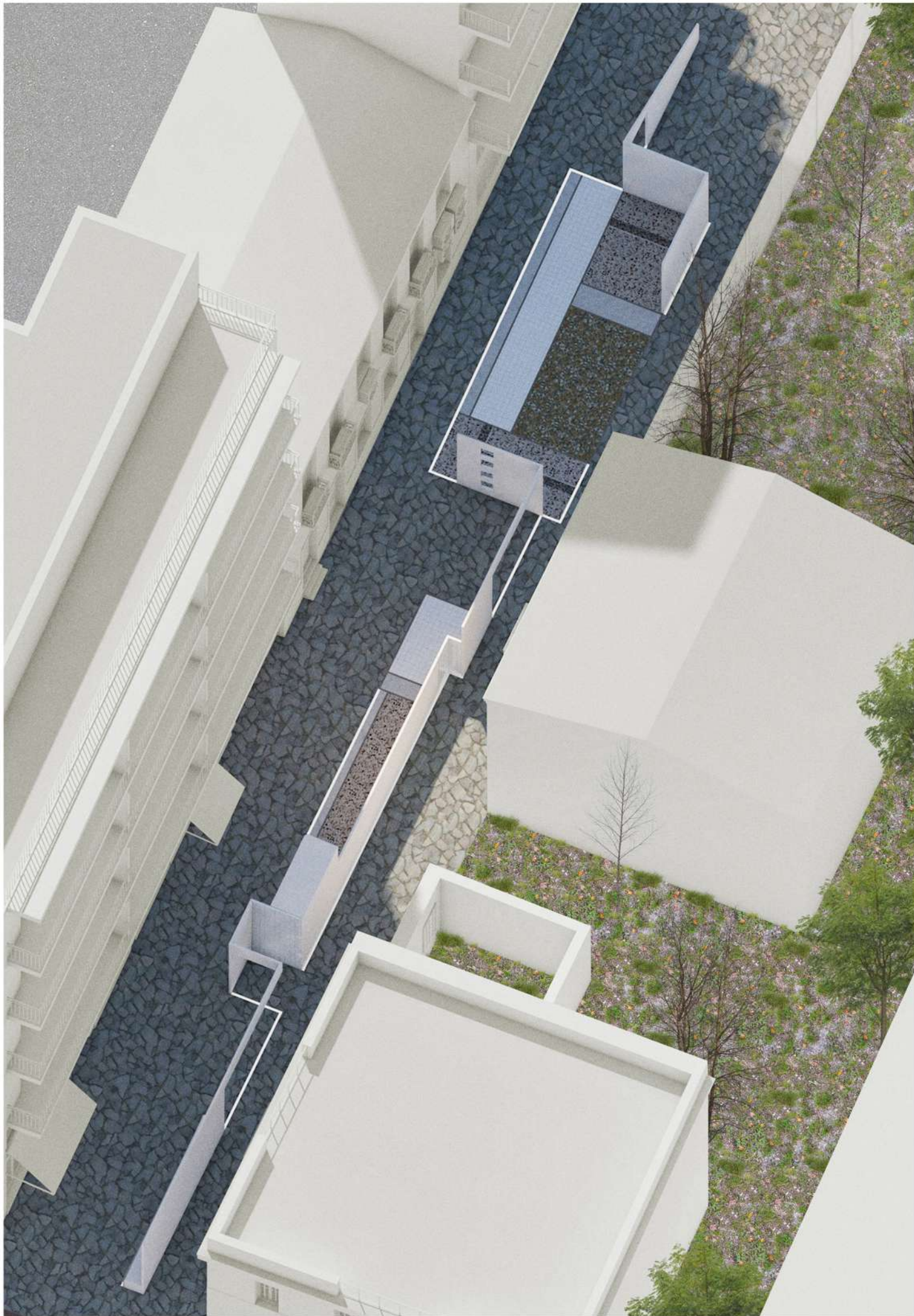
Οδός Ιάσονος μεταξύ της οδού Μεγ. Αλεξάνδρου και της οδού Λεωνίδου.

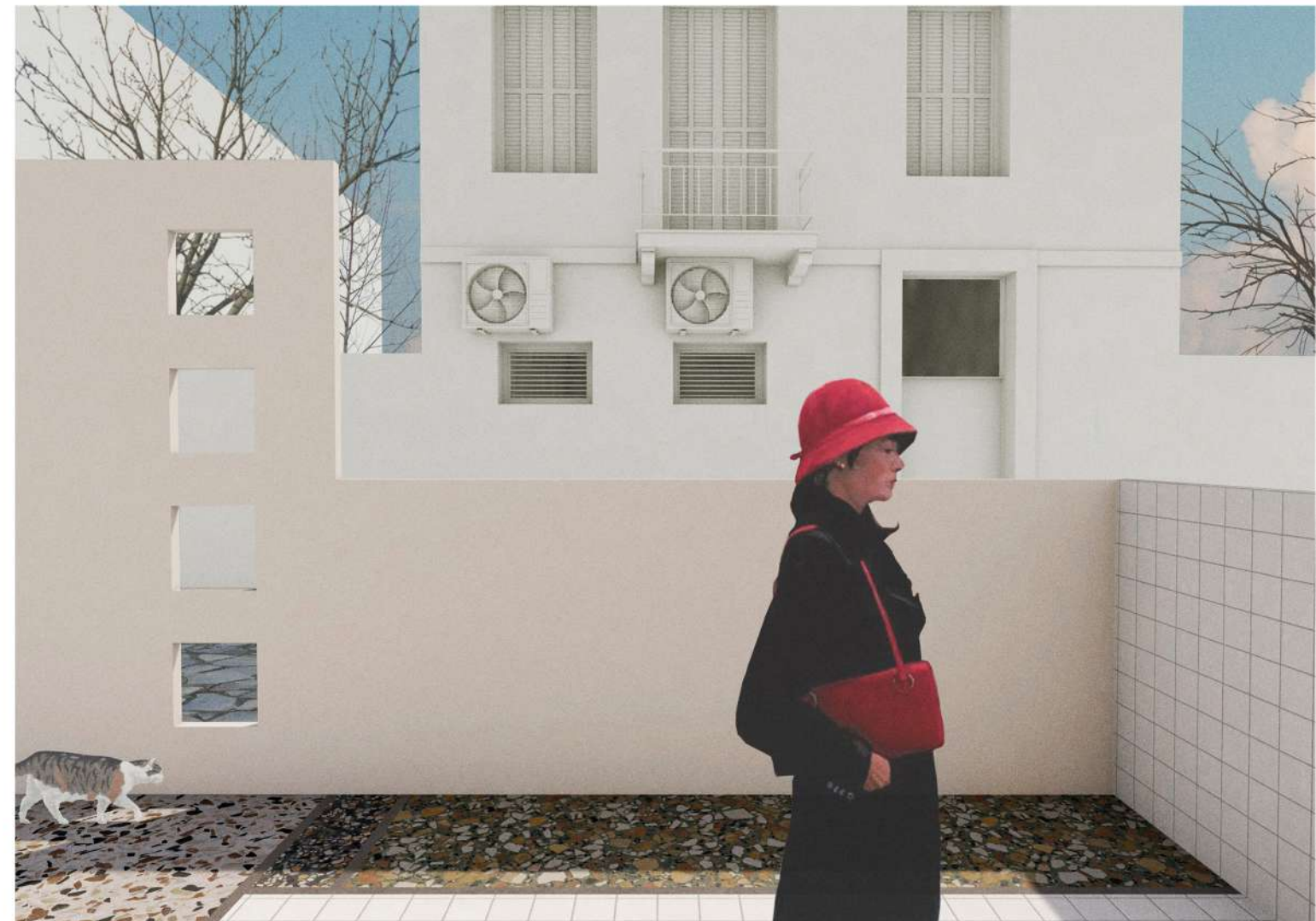

Οδός Ιάσονος μεταξύ της οδού Κεραμεικού και της οδού Αγησιλάου.

Επίλογος

Το έργο «Unfold the city», «ξετυλίγοντας τη πόλη» δηλαδή, εστιάζει -αναδεικνύοντας παράλληλα τον αρχιτεκτονικό της πλούτο -σε ένα μικρό κομμάτι της πόλης και συγκεκριμένα έναν πεζόδρομο, ο οποίος μπορεί να αποτελέσει το έναυσμα για τη λήψη μέτρων και πρωτοβουλιών σχετικά με τη προστασία και αξιοποίηση των εναπομεινάντων ιστορικών κτιρίων που συνθέτουν το αρχιτεκτονικό «μωσαϊκό» της πόλης.

Βιβλιογραφικές αναφορές

De Oliveira N., Oxley N., Petry M. (2004). *Installation art*. London: Thames & Hudson.

Ηλιόπουλος, Σ. (2016). *Δημόσιος Αστικός Χώρος και Αστικά Κοινωνικά Κινήματα στο Μεταίχμιο του 20ου και του 21ου Αιώνα: Η Πόλη από τον Πολίτη για τον Πολίτη*. Ερευνητική εργασία. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Available at: https://i-kee.lib.auth.gr/record/285290/files/HLIOPOYLOSSPHLIOS_EE.pdf (16/9/2022).

Ηλιοπούλου, Α.-Μ. (2012). *Installation (Εγκατάσταση), η μεγαλύτερη Καλλιτεχνική Τάση του 20ου αιώνα* [online]. Available from: <http://www.artmag.gr/art-history/art-history/item/3563-installation-20th-century> (16/9/2022).

Κόλλια, Μ. (2009). *Διαδραστικές καλλιτεχνικές εγκαταστάσεις σε εξωτερικούς χώρους. Αλληλεπίδραση του έργου με το κοινό*. Διπλωματική εργασία. Σύρος: Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Available at: <http://extev.syros.aegean.gr/bsc/d11.pdf> (16/9/2022).

Νικολαΐδου, Σ. (1993). *Η κοινωνική οργάνωση του αστικού χώρου*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Περντετζή, Χ. (2013). *Διερευνήσεις της έννοιας της αντίληψης του χώρου*. Διάλεξη, Ξάνθη: Δημοκράτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Available at: <https://issuu.com/greekarchitects/docs/68.13.06> (16/9/2022).

Project for Public Spaces (2020). *What Makes a Great Public Place?* [online]. Available from: https://www.archdaily.com/914616/what-makes-a-great-public-place?ad_source=myarchdaily&ad_medium=bookmark-show&ad_content=current-user (16/9/2022).

Ραβάνη, Δ. (2014). *ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΟΝΤΑΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΕΣ*. Ερευνητική εργασία. Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών. Available at: <https://issuu.com/greekarchitects3/docs/156.15.01a> (16/9/2022).

Ruth Charity (ed.). (2005). *Re views: artists and public space*. London: Black Dog Publishing.

Σμοΐλης, Γ. (2020). *Τέχνη και δημόσιος χώρος: Η επανοικειοποίηση ενός άρρηκτου δεσμού*. Thessaloniki International Film Festival Blog [weblog]. Available from: <https://blog.tiff.gr/-texni-dimosios-xoros/> (16/9/2022).

Wikipedia (2021). *Installation art*. Available from: https://en.wikipedia.org/wiki/Installation_art (16/9/2022).

Ζόμπολα, Θ. (2015). *Ετεροτροπίες της οδού Ιάσωνος*. Ερευνητική εργασία. Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών. Available at: <https://www.greekarchitects.gr/gr/%CE%B5%CF%81%CE%B5%CF%85%CE%BD%CE%B7%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%B5%CF%82/%CE%B5%CF%84%CE%B5%CF%81%CE%BF%CF%84%CE%BF%CF%80%CE%AF%CE%B5%CF%82-id10549> (16/9/2022).

Νικάκης, Β. (2021). «Το έπιπλο ως διαδραστική εικαστική εγκατάσταση στο δημόσιο υπαίθριο χώρο». Διάλεξη. Αθήνα: Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής.

Archdaily (2019). *City Thread / SPORTS*. Available from: https://www.archdaily.com/910948/city-thread-sports?ad_source=search&ad_medium=projects_tab (16/9/2022).

Archdaily (2019). *My heart beats like yours / Estudio Guto Requena*. Available from: https://www.archdaily.com/912319/my-heart-beats-like-yours-estudio-guto-requena?ad_source=search&ad_medium=projects_tab (16/9/2022).

Archdaily (2018). *Obscure Reality of Beijing Fun / Idea Latitude Public Art Institute*. Available from: https://www.archdaily.com/search/all?q=obscure%20reality&ad_source=jv-header (16/9/2022).

Archdaily (2021). *Types of Spaces Installation at CONCENTRICO FESTIVAL / Palma + HANGAR*. Available from: https://www.archdaily.com/970549/types-of-spaces-installation-at-concentrico-festival-palma-plus-hangar?ad_source=search&ad_medium=projects_tab (16/9/2022).

Πηγές εικόνων

Εικόνα 1: <https://www.archdaily.com/929453/public-spaces-archdailys-best-articles-on-the-topic/5de4ed203312fda82a0001ae-public-spaces-archdailys-best-articles-on-the-topic-image>

Εικόνα 2: <https://www.archdaily.com/884956/park-n-play-jaja-architects/5a272e50b22e388eef00039d-park-n-play-jaja-architects-image>

Εικόνα 3,4,5,6: <https://www.pps.org/article/grplacefeat>

Εικόνα 7: https://www.archdaily.com/872871/curry-stone-design-prize-celebrates-11-practitioners-for-valuable-approaches-to-public-space/5934b314e58ece2fea00315-curry-stone-design-prize-celebrates-11-practitioners-for-valuable-approaches-to-public-space-image?next_project=no

Εικόνα 8: <https://images.squarespace-cdn.com/content/v1/53e29b74e4b0d1dab65f7762/1596225470552-WPHZR10KTNU1CFIBZ6M9/Slide3.jpg?format=1000w>

Εικόνα 9: https://www.archdaily.com/872871/curry-stone-design-prize-celebrates-11-practitioners-for-valuable-approaches-to-public-space/5934b314e58ece2fea00315-curry-stone-design-prize-celebrates-11-practitioners-for-valuable-approaches-to-public-space-image?next_project=no

Εικόνα 10: https://cdn.pixabay.com/photo/2020/05/07/16/57/street-musicians-5142265_960_720.jpg

Εικόνα 11: https://www.archdaily.com/872871/curry-stone-design-prize-celebrates-11-practitioners-for-valuable-approaches-to-public-space/5934b314e58ece2fea00315-curry-stone-design-prize-celebrates-11-practitioners-for-valuable-approaches-to-public-space-image?next_project=no

Εικόνα 12: https://www.archdaily.com/872871/curry-stone-design-prize-celebrates-11-practitioners-for-valuable-approaches-to-public-space/5934b314e58ece2fea00315-curry-stone-design-prize-celebrates-11-practitioners-for-valuable-approaches-to-public-space-image?next_project=no

Εικόνα 13: <https://static.designboom.com/wp-content/uploads/2016/05/ugo-rondinone-seven-magic-mountains-designboom-1800.jpg>

Εικόνα 14: <https://www.universaleverything.com/projects/nike-flyknit>

Εικόνα 15: <https://www.stedelijkmuseumschiedam.nl/wp-content/uploads/2021/02/Florentijn-Hofman-in-zijn-Stadscocon.-Fotografie-Aad-Hoogendoorn-1170x780.jpg>

Εικόνα 16,17,18,19: https://www.archdaily.com/910948/city-thread-sports?ad_source=search&ad_medium=search_result_all

Εικόνες 20,21: https://www.archdaily.com/912319/my-heart-beats-like-yours-estudio-guto-requena?ad_source=myarchdaily&ad_medium=bookmark-show&ad_content=current-user

Εικόνα 22,23,24: https://www.archdaily.com/898436/obscure-reality-of-beijing-fun-idea-latitude-public-art-institute?ad_source=myarchdaily&ad_medium=bookmark-show&ad_content=current-user

Εικόνα 25,26,27,28: https://www.archdaily.com/970549/types-of-spaces-installation-at-concentrico-festival-palma-plus-hanghar?ad_source=search&ad_medium=projects_tab

Εικόνα 29,30,31: Βασίλης Νικάκης

Εικόνα 32,33,34,35: Βασίλης Νικάκης

Εικόνα 36,37,38: Βασίλης Νικάκης

Εικόνα 39: https://www.lifo.gr/sites/default/files/styles/free_height_medium/public/articles/2020-11-06/richard-woditsch-05.jpg?itok=ToD4W-if

Εικόνα 40,41: https://mascontext.com/wp-content/uploads/2014/04/21_an_obituary_for_the_greek_city_of_repetition_05.jpg

Εικόνα 42,44: <https://ecozen.gr/wp-content/uploads/2020/01/polikatoikies-2-768x512.jpg>

Εικόνα 43: https://www.lifo.gr/sites/default/files/styles/main_full/public/articles/2020-11-06/richard-woditsch-03.jpg?itok=tolLEPmd

Εικόνα 44,47,50,51,52: <https://www.lifo.gr/culture/design/i-epistrofi-ton-mosai-kon-stis-polykatoikies-tis-athinas>

Εικόνα 45: https://www.lifo.gr/sites/default/files/styles/main_height/public/articles/2020-11-06/doors_of_athens_for_lifo_koukaki.jpg?itok=M3VIMUQL

Εικόνα 46: <https://esquire.com.gr/Content/ImagesData-base/d1/d179dc1b41b74205b1f336c2d997c17b.jpeg?v=1&maxwidth=760&>

Εικόνα 48: <https://www.bovary.gr/sites/default/files/inline-images/dia-merisma-kallimarmaro-60s%20%286%29.jpg>

Εικόνα 49: https://www.lifo.gr/sites/default/files/styles/main/public/articles/2020-11-17/8_599.jpg?itok=H9EbbvmZ

Εικόνα 53: https://www.lifo.gr/sites/default/files/styles/main/public/articles/2020-11-17/13_434.jpg?itok=t9YfEOhn

Εικόνα 54: <https://kataskevesktirion.gr/wp-content/uploads/2020/11/10-7.jpg>

Οι εικόνες από το κεφάλαιο 4.5 και οι εικόνες χωρίς αρίθμηση από τα κεφάλαια 5.3 και 5.4 προέρχονται από προσωπικό αρχείο.

